

ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА XVIII

БРОЈ 362

30. СЕПТЕМБАР 1989.

ЦИЈЕНА 5000 ДИНАРА

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ

ПРИОРИТЕТ ВОДИ

- На наредној сједници расправљаће се о снабдијевању водом, обнови културно-историјских споменика и издавању лежаја.
- Покренут поступак за оцјену уставности и законитости одлука Скупштине општине доњијетих на сједници од 15. јуна.

ИАКО са закашњењем од скоро пола године, Анализа остварења Друштвеног плана општине Будва за 1988. годину, привукла је пажњу делегата на заједничкој сједници свих вијећа одржаној 26. септембра. У расправи су највише помињана три проблема који су дуже вријеме актуелни у нашој средини: **снабдијевање водом, обнова културно-историјских споменика и издавање лежаја**, па је закључено да се о њима посебно расправља на наредној сједници Скупштине општине. Предсједник Скупштине општине Ђорђије Приблиловић информисао је делегате о недавном састанку у Извршном вијећу Скупштине СР Црне Горе о изградњи регионалног водовода за Црногорско приморје где је договорено да овај пројекат конкурише за добијање италијanskог кредита у износу од 40 милиона долара, али да се упоредо размотре и све друге варијанте за побољшање снабдијевања водом Црногорског приморја. А о томе што је све досад урађено на снабдијевању водом наше општине и шта се може урадити да се што брже дође до потребних количина воде, припремиће се посебна информација за наредну сједницу Скупштине.

Доста се расправљало и о три "буџетске" тачке дневног реда након чега су делегати усвојили одлуку о завршном рачуну Буџета општине за 1988. годину. Информацију о извршењу буџета за првих шест мјесеци ове године и ребаланс Буџета за 1989. годину који се мора ускладити са високом стопом инфлације. По новоусвојеној одлуци општински буџет за 1989. годину имаће приходе од 34.588.385.000 динара.

Делегати су одлучили да се приступи измјени и допуни Детаљног урбанистичког плана Пржно-Каменово на захтјев Мјесне заједнице Свети Стефан, а циљ измјена је стварање могућности за изградњу хотелског комплекса (апартмана) изнад магистрале. Иницијатор ових промјена је "Монтенегроекспрес"

(Наставак на 2. страни)

ТУРИСТИЧКИ БАРОМЕТАР

ИСПУЊЕНА ОЧЕКИВАЊА

КАДА је у питању посјета хотелима, септембарски туристички "барометар" био је доста задовољавајући. Очекивања да ће се у првом мјесецу посезоне на одређени начин ублажити јунска и јулска, а потом и она неочекивана августовска "рупа" у посјети остварила су се. У прилог томе један охрабрујући податак: од 1. јануара до 15. септембра остварено је шест хиљада ноћења више у односу на исти период прошле године, што је иначе у "мозаику" овогодишње посјете хотелима итакло значајно.

Од почетка друге половине септембра у хотелима од Будве до Петровца свакодневно је боравило од шест до седам

хиљада гостију, углавном иностраних. Најбоље су били попуњени хотел "Авали" и хотелски град у Бечићима, а доброту посјету имаће све до средине октобра. Охрабрује и податак (саопштио нам га је шеф Продаје организације "Будва" Ђуро Радановић) да ће и даље добру попуњеност имати "Словенска плажа" и посебно град-хотел "Свети Стефан", у коме ће најброжнији бити туристи са америчког континента.

Буро Радановић каже да су у првој половини септембра добро били посјећени и ауто кампови у којима је свакодневно било по 250 до 300 посјетилаца више него лани. Иначе, до средине септембра у њима је било 6.550 дневних боравака

више у односу на претходну сезону, што је у укупним овогодишњим туристичким токовима итакло значајно.

У септембру су добро била попуњена и одмаралишта, као и апартмани у домаћој радиности који се издају посредством "Монтенегроекспреса" и "Компаса".

У организацији "Будва" кажу да ће на укупни овогодишњи промет утицати и неколико скупова који ће се у октобру одржати у хотелима у Будви и Бечићима. Посебно се издваја МАП 89. – маркетиншко пропагандни сусрет представника југословенских телевизијских центара.

Д. Н.

"ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ" У ОВОМ БРОЈУ:

Следећи број

"Приморских
новина"
излази 31. октобра
1989. године

- О чему се расправљало на сједницама Општинског комитета СК и Скупштине општине
- Зашто су приземља у Старом граду опет спорна и шта је старограђанима обећано у Скупштини СР ЦГ
- Како нам се десио "случај Сјеклоћа"
- Анкета о туристичкој сезони
- Ново археолошко налазиште у Старом граду

(Наставак с 1. стране)

рални чин, па, је одлучено да се покрене поступак за оцјену уставности и законитости одлука донесених на тим сједницама с предлогом да суд нареди обуставу извршења појединачних аката и радњи предузетих на основу ових прописа, као и да се преиспита могућност да се све те одлуке замјене новим које ће бити донијете у прописаном поступку и то већ на првој наредној сједници Скупштине општине. Подсјетимо да се на тој заједничкој сједници скупштинских вијећа од 15. јуна више од два сата расправљало о мучној атмосфери о покретању поступка за утврђивање одговорности тадашњег предсједника СО и општинских функционера за пропусте око претjerane изградње одмаралишта у Бечићима да би на крају делегати након три гласа прегласавањем одбили да расправљају о одговорности, да је на тој сједници било више "заинтересованих" грађана него делегата (од 123 присутна били су само 49 делегата!), да је неколико делегата из протеста напустило сједницу не желећи да ради у таквим условима, али да су и у таквој атмосфери донијете многе значајне одлуке. Усвојен је, на пример, ДУП Словенска плажа у коме како се тврди има значајних одступања од Генералног урбанистичког плана, усвојени су изјештаји о једногодишњем раду Скупштине општине и општинских органа управе на основу чега су челици ових органа касније разријешили дужности, као и изјештај о петогодишњем раду РО у оснивању "Стари град". Одлучивање без кворума, замјене у Друштвено-политичком вијећу у коме није могућа замјена делегата и замјењивање делегата у Вијећу мјесних заједница и Вијећу удруженог рада без потребног пуномоћја, сигурно нијесу у нашој скупштинској пракси први пут забиљежени 15. и 19. јуна, али је добро да се коначно, па макар и са закашњењем, ријешило престати с таквом праксом.

На одвојеним сједницама Вијећа удруженог рада и Вијеће мјесних заједница измијенили су одлуке о општинским порезима грађана и о општинском порезу из дохотка. Ради обезбеђивања потребних прихода општинском буџету општински порез грађана је повећан са 0,5% на 1,25%, а стопе општинског пореза из дохотка повећане су са 1,00 на 1,5%, односно са 0,5 на 1,00 одсто. О висини накнаде за коришћење изграђеног градског грађевинског земљишта предстоји усаглашавање, јер су скупштинска вијећа донијела различите одлуке: Вијеће мјесних заједница је прихватило, а Вијеће удруженог рада одбило предлог о троструком повећању земљарине. Усаглашавање предстоји и поводом предлога одлуке о радном времену самосталних радњи, јер одлука није донијета у Вијећу удруженог рада, а јесте у Вијећу мјесних заједница. Вијећа су усвојила предлог одлуке о јавном превозу у градском и приградском линијском саобраћају и аутотакси превозу.

В.М. Станишић

ДЕЛЕГАТСКА ПИТАЊА

- Да ли је обавеза грађевинске инспекције да уклања и разбијаје саграђене објекте редом како су грађени и постављени или појединачно, што ствара незадовољство у нашој мјесној заједници?
- Одлука о ревизији Детаљног урбанистичког плана Шумет донијета је 1987. године. Зашто није још почела ревизија и када ће почети?
- Тражи се од званичних органа (СУП-а и Тужилаштва) публикација и одговорност око боравка Павла Сјеклоћа на Светом Стефану где је друштво драстично оштећено у нашем мјесту нанијета љага? (Савјет Мјесне заједнице Свети Стефан)
- Шта је предузето у циљу активирања Фонда резерви?
- Шта је предузето у циљу поновног финансирања Буџета општине из боравишне таксе?
- Које се мјере предузимају по захтјеву ООУР „Будва“ за одређивања локација за изградњу станова радницима ООУР-а у Петровцу, Светом Стефану и Будви?
- Шта је урађено по захтјеву „Монтенегроекспреса“ за измјену ДУП Каменово у циљу изградње апартманског насеља на овом локалитету? (Делегација ООУР „Будва“).
- Када ће бивши и садашњи општински функционери вратити станове јер су добили кредите за индивидуалну стамбену изградњу? (Вијеће Сјеклоћа)
- Како су и из којих средстава грађене аутобуска станица, спортска хала и II фаза „Словенске плаже“ – да о свему томе Извршни одбор СО припреми информацију за наредну сједницу Скупштине општине.
- Зашто приликом санације Манастира Прасквица РО „Стари град“ није обезбиједила приклучак на електричну и телефонску мрежу? (Влада Кажанегра)
- Зашто је 1988. године утрошено 119 милијарди старих динара на изградњу заобилазне саобраћајнице, а тамо није преображен саобраћај тешких камиона, као што је објећано приликом почетка изградње?
- Зашто органи унутрашњих послова нијесу доследно спровели одлуку о јавном реду и миру и зашто се не поштују саобраћајни знаци, посебно у Старом граду и на прилазу Старом граду?
- Да ли је, када и колико, плаћен порез на промет за станове које је РО „Стари град“ продала путем лicitације? (Урош Зенић)

У оквиру расправе о покретању је поступка за оцјену уставности и законитости одлука сједнице Скупштине општине од 15. јуна, делегат Вијеће Сјеклоћа је поставио питање зашто се у Суду за прекршаје, Општинском суду, СУП-у и Тужилаштву обустављају пријаве против општинских функционера, па је предсједавајући предложио да се то прихвати као делегатско питање.

Савјет Мјесне заједнице Свети Стефан захтијева да се изузимање земљишта не може вршити по хитном поступку већ да таква решења иду у редовни поступак како би се Савјет одредио према таквом изузимању.

Делегација МЗ Петровац затијева да се одмах приступи преиспитивању и ревизији одлуке о боравишној такси која би требала да се примјењује у 1990. години, јер је постојећа расподјела по њој даље неодржава и тражи се да у тој расподјели активно учествују свих пет мјесних заједница.

Делегација МЗ Петровац упозорава да је крајње вријеме да се већ једном ријеши пријем квалитетног ТВ сигнала за подручје Петроваца, као и да се да одобрење „Румијатранс“ из Бара за успостављање локалног саобраћаја до Петроваца.

Савјет Мјесне заједнице Бечићи сматра да материјале који се односе на одузимање и давање земљишта није потребно стављати делегатима на разматрање, већ да то решавају надлежне службе.

НОВЕМБАРСКА НАГРАДА - ДОГОДИНЕ

ОДЛУКОМ о измјени Одлуке о установљењу Новембарске нагrade регулисани је да се ова награда дођељује сваке пете године почев од 1984. године. Истом одлуком прописано је да Скупштина именује жири најкасније до краја маја за годину у којој се награда дођељује као и да у Буџету општине за ту сврху предвиди средства.

Како није именован жири, нити су у Буџету предвиђена средства за дођељивање Новембарске нагrade, Скупштина општине је одлучила да се општинска награда ослобођења не додијели 1989. године, већ да се изузето за 1989. годину награда додијели идуће 1999. године.

В.М. Станишић

ИЗБОР И ИМЕНОВАЊА

У Општинску комисију за решавање стамбених потреба изабрани су Томо Мартиновић, предсједник, Весна Митровић, Лука Баљевић, Војин Головић, Јоко Трипковић, Душан Божовић и Гојко Иванчевић.

У Комисију за вјерска питања изабрани су Мирослав Лукетић, предсједник, Урош К. Зенић, Петар В. Рађеновић, Милан Војиновић и Војо С. Медиговић.

За делегата у Скупштину заједнице Национални парк „Дурмитор“ изабран је Радован Бајук, а за члана Извршног одбора Скупштине општине из реда грађана Неда Радуловић.

Вијеће удруженог рада и

Друштвено-политичко вијеће

дала су сагласност за именовање Стијепа Греговића за ди

ректора Основне школе „Мирко Срзентић“.

РЕАЛИЗАЦИЈА ЈУГОСЛОВЕНСКОГ ПРОГРАМА ЗА КОСОВО

САРАДЊА БУДВЕ И ДЕЧАНА

У ОКВИРУ реализације Југословенског програма за САП Косово, Заједница општина СР Црне Горе је предложила, а Скупштина наше општине прихватила, да општина Будва сарађује са косовском општином Дечани. Због ситуације у Црној Гори и каровских промјена у обије општине, до почетка сарадње је дошло тек овог мјесеца, када су 19. септембра предсједник Скупштине општине Ђорђе Прибилић и предсједник Општинског комитета СК Мирослав Ивановић посетили општину Дечани и са најдоброродним руководиоцима ове општине разговарали о могућностима сарадње. Домаћини су за ту прилику примили информацију о економској, социјалној и политичкој ситуацији у општини Дечани, из које препосимо неке најосновније податке.

Општина Дечани обухвата површину од 371 квадратног километра са 42 села и засеока и има око 50.000 становника. Према попису из 1981. године 98% становништва су Албанци, затим Црногорци, па Срби и Муслимани. У односу на попис из ранијих година смањује се број Црногораца и Срба. Према подацима из 1985. године 63% становништва је пољопривредно, а 37% непољопривредно. Активно је 15.390 становника, од чега 9.910 пољопривредног, а 5.480 непољопривредног становништва. У друштвеном сектору је веома низак ниво запослености: у 1988. години било је укупно запослено 3.453 радника, од којих 2.393 у привреди а 1.060 у ванпривреди.

Значајније привредне организације су Шумско-индустријска радна организација „Ђеравица“ која у свом саставу има пилану са паркетаром, фабрику таролита и фабрику за производњу масивног намјештја, и запошљава 420 радника, затим фабрика клизних пумпи (226 радника), фабрика за производњу аутоделова „Застава – Рамиз Садику“ (106 радника), фабрика радних одијела „Емин Садику“ (194 радника), Угоститељско-туристичка радна организација „Високи Дечани“ са 145 лежаја у хотелу и вилама и 66 запослена радника... У току је изградња хотела Б категорије са 243 лежаја, али је због недостатка средстава изградња обустављена. Прошле године са губитком је пословала једини УТРО „Високи Дечани“, али је губитак покрiven из сопствених фондова.

У општини Дечани постоје изванредни услови за развој туризма, а разговори о могућностима сарадње наставиће се доласком делегације општине Дечани у Будву.

Вс.С.

О ТОМЕ СЕ ПРИЧА

И ВИКЕНДАШИ У „КАРИНГТОНКИ“

НЕДАВНО су предати кључеви од 65 станова које је изградила СИЗ за комунално-стамбену дјелатност. Четрдесет станова припало је организацијама и заједницама из наше општине, а три организацијама из других општин. Појединцима је продато 11 станова (три грађанима из наше општине, а осам из других општина), а исто толико станова је и замијењено (четири појединцима, а пет организацијама из наше општине). Десило се, ето, поред свих прича и писанија, критика и препорука, обећања и захтјења „никад више“, да се земљиште на најатрактивнијим локацијама жртвује за викенд-стано-

вање. Више појединости о овој стамбеној згради и то-ме ко су нови (повлашћени) викендстанари наше општине – у наредном броју. (Бар тако се надамо).

Вс. С.

ПОМОЋ ЗА ЗИМНИЦУ

На предлог Извршног одбора синдиката ОУР-а „Монтенегро-експрес“ Раднички сајент ове организације доније одлуку да се Републичком вијећу Савеза синдиката за обезбеђење зимнице радницима са ниским личним дохотцима и пензионерима додијели новчана помоћ у износу од 60 милиона динара. Такође је одлучено да се општинском вијећу синдиката за исте потребе додијеле 30. милиона динара.

П.Р.

ГРАЂАНИ СТАРЕ БУДВЕ (ПОНОВО) У СКУПШТИНИ СР ЦРНЕ ГОРЕ

ОБЕЋАНО: БИЋЕ ПО ЗАКОНУ

НА ЗАХТЈЕВ грађана старе Будве у одбору Скупштине СР Црне Горе отвориће се расправа о раду републичких правосудних органа; преко надлежних органа испитаће се да ли су се средства солидарности за отклањање посљедица катастрофалног земљотреса намјенски користила, а о експропријацији или дееспропријацији пословног простора у Старом граду може се расправљати и одлучивати само у Општини.

Ово су закључци двочасовног разговора групе грађана старе Будве 15. септембра у Скупштине СР Црне Горе са предсједником Скупштине др Драганом Радоњићем и предсједником Вијећа општина Радованом Дамјановићем. У разговору су још учествовали Јакшић Марковић, секретар Републичког секретаријата за законодавство, предсједник СО Будве Ђорђије Прибилић, предсједник Извршног одбора СО Слободан Франовић и предсједник Општинског комитета СК Мирослав Ивановић.

Повод за поновни поход грађана старе Будве у Републичку скупштину били су споравања општинске одлуке о враћању приземља у Старом граду од републичких правосудних органа и ново ширење информација посредством телевизије Титоград по којима су у будванској старој граду стотине милијарди стarih динара друштвених средстава преливени у приватне цепове. Скупштинским функционерима

● Неспорно је да је (де)експропријација ствар Општине

грађани су детаљно изнијели проблеме с којима се годинама суочавају у остваривању својих права у чему из незаконито и непринципијелом ометају правосудни органи у Републици који и даље раде на стари начин. Указујући на бројне пропусте и незаконитости у обнови пострадалог подручја и трошењу средства солидарности, грађани су од скупштинских функционера захтјевали да се лично заложе да се њихови предмети рjeшавају на зајонит начин и без блокада и притисака на правосудне и управне organe, да се утврди одговорност свих који су својим поступцима ометали и онемогућили остваривање њихових права и да се коначно обједиљане чисти рачуни о трошењу средстава солидарности у будванској општини, посебно у Старом граду, јер је „у употреби“ двоструко већа цифра него што грађани сматрају да је створено утрошено у обнови овог стагог урбаног језгра.

Подржавајући захтјеве грађана предсједник Скупштине општине Будва Ђорђије Прибилић је истакао да се не може олако прећи преко тих захтјева јер се њима покрећу и друга питања од ширег значаја. Скупштина општине Будва је донијела одлуку о дееспропријацији приземља у Старом граду и да нас у општини та је ствар завршена, остаје само да се та одлука спроведе. Трошење средстава солидарности у Будви, нагласио је Прибилић, треба довести на чистину.

Говорећи о правном аспекту проблема с којима се суочавају грађани старе Будве, предсједник Извршног одбора СО Слободан Франовић је истакао да ту има драстичног безакоња што све личи на праву правну лакрију. Притисци на рад правосудних органа и нетачно информисање јавности прате обнову и ревитализацију Старог града и крајње је вријеме да се ствар законито разријеши и јавности дају истинити подаци.

Са захтјевима грађана сложио се и Мирослав Ивановић, предсједник ОК СК, говорећи о њиховом револту након телевизијске емисије „Рефлекси“ и о томе да они траже да се утврди одговорност правосудних органа и праве чињенице о трошењу средстава солидарности.

Након што је саслушао захтјеве и примједбе грађана предсједник Скупштине СР Црне Горе др Драган Радован Дамјановић је рекао да су захтјеви грађана оправдани и реални и да као такви могу добити подршку Скупштине СР Црне Горе јер је у њиховом основу тражење законитости. На основу ових захтјева отвориће се расправа у скупштинском одбору о раду правосудних органа, а преко надлежних органа испитаће се да ли су средства солидарности за отклањање посљедица катастрофалног земљотреса у Црној Гори намјенски трошена. Ово проблеми, нагласио је Дамјановић, нијесу само будванска и резултат су једне погрешно вођене политики. У Црној Гори се доста промијенило, али многи који спроводе политику изгледа још нијесу на линији нове развојне филозофије.

Секретар Републичког секретаријата за законодавство Јакшић Марковић је нагласио да је основни циљ Закона о обнови и ревитализацији старих градова био ревитализација, да је политику обнове у Будви водило општинско руководство, и да му је веома жао ако се тај циљ обнове у старој Будви није остварио. Он се takođe заложио да се утврди да ли су средства солидарности намјенски трошена, али да то прво треба да ураде општине. Деекспропријација, рекао је

Марковић, је ствар општине и она је једини овлашћена да о томе одлучује.

Закључујући разговор са грађанима предсједник Вијећа општина Скупштине СР Црне Горе Радован Дамјановић је рекао да су захтјеви грађана оправдани и реални и да као такви могу добити подршку Скупштине СР Црне Горе јер је у њиховом основу тражење законитости. На основу ових захтјева отвориће се расправа у скупштинском одбору о раду правосудних органа, а преко надлежних органа испитаће се да ли су средства солидарности за отклањање посљедица катастрофалног земљотреса у Црној Гори намјенски трошена. Ово проблеми, нагласио је Дамјановић, нијесу само будванска и резултат су једне погрешно вођене политики. У Црној Гори се доста промијенило, али многи који спроводе политику изгледа још нијесу на линији нове развојне филозофије.

В. М. Станишић

НИЈЕСУ ДОШЛИ

ПРИЛИКОМ заказивања разговора у Скупштини СР Црне Горе грађани су тражили да ту присуствују и предсједник Врховног суда СР Црне Горе, републички јавни правобранилац, директор Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове и Републички секретар за законодавство, од којих се позвану одазвао само овај последњи. Грађани су недолазак ових функционера - републичких правосудних и управних органа оцијенили као избегавање суочавања и јавне расправе (што није први пут), док је предсједник Републичке Скупштине био другачијег мишљења. Др Драган Радоњић је, наиме, оцијенио да треба да се рационално понашамо, да је право рјешење у овом случају отворити расправу у скупштинском одбору о раду правосудних органа а не организовати јавну трибину и јавну конфронтацију. Иначе, рекао је Радоњић, надлежни републички органи показују апсолутну спремност да се проблеми око дееспропријације у старој Будви реше на прописани начин.

КАКО ЋЕ СЕ ЗАТВОРИТИ ДОСИЈЕ „ПОЛ КУТЕР СЈЕКЛОЂА“

ДУГ С ВИШЕ НЕПОЗНАНИЦА

- Да ли ће и када јавност сазнати праву истину о причама које круже поводом дуга мистериозног госта „Светог Стефана“?

ПАВЛЕ Сјеклић, Пол Кутер, Павле Сјеклоћа, Пол Кутер, Павле Сјеклоћ амерички дипломата, профеор политичких наука, преварант, варалица, осуђен и издржao казну због издавања чека без покрића... сва ова имена, занимања и карактеристике, везани су за једног човјека и један случај који се „родио“ у нашој општини и својом вишедимензијалношћу одмах превазишао њене границе.

Крајем јула у „Политици“ је објављено како је прије 13 година Драган Ђулафић тада „полицијац високог ранга“ с милицијом извршио претрес куће Павла Сјеклоћа у Лимљанима и покупио све вриједно што се нашло у кући: специјално ловачко оружје, трофејно оружје, техничку робу, одјећу за лов, умјетничке сувенире итд. и све без рјешења да се кућа претреса и без потврде о узетим стварима. (Протекло је два мјесеца а ово још нико није јавно демантовао или оспорио!)

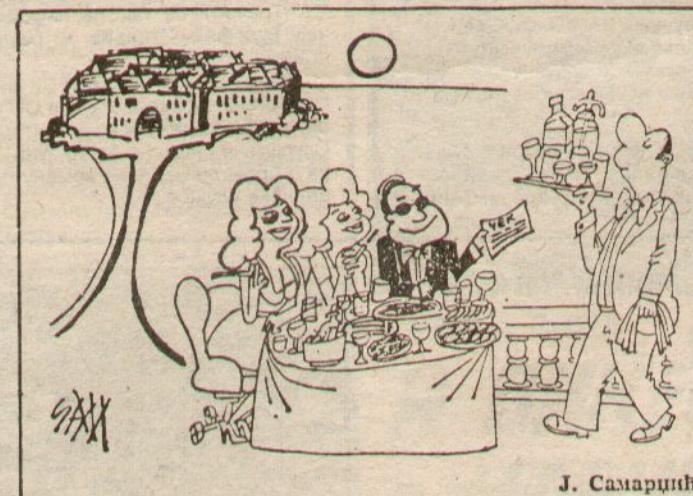
Непосредно након тога, 27. јула, Пол Кутер-Сјеклоћа са сапутницом обрео се у граду хотелу „Свети Стефан“, где се није нашао први пут. Кад је требао да плати, испоставило се да је платио чеком без покрића па је тако оставо неплаћен рачун од преко 30 милијарди стarih динара. Оштећен је и „Компас“ за преко лвије милијарде стarih динара, јер

чудновати југо-Американац није платио рачун за изнајмљено возило.

Полу Кутеру-Сјеклоћије затим одузет пасос и против њега поднијета кривична пријава, али је то „пријављивање“ трајalo више од пола мјесеца јер је окружни јавни тужилац два пута СУП-у Будва враћао пријаву на допуну. Убрзо послије тога обједоано је да је Павле Сјеклоћа нестао у непознатом правцу и да је за њим расписана потерица.

Уз податак да је штампа недавно подсјетила да је Павле Сјеклоћ прије тринест година осуђен због издавања чека без покрића, то би било све у (јавном) досије Пола Кутера-Сјеклоћа. Тада досије је у нашој општини, међутим, посебно интересант због тога што се случај дуга Пола Кутера-Сјеклоћа на Светом Стевану доводи у везу са бившим првим грађанином наше општине Драганом Ђулафићем, па је политичка димензија надмашila материјалну.

Због тога „све се зна“, иако је званичних информација и података много мање. Но, кад званични органи не могу или неће да саопште све што народ интересује (било да су у питању „виши“ или службени интереси) јавља се чаршија која има одговоре за све и још мало више. Тако се „поуздано“ да је плаћање чеком без покрића које је извршио Пол

J. Самарџић

није родољуб, него да је „Родосљуб очерупао Сведа“. Нијесмо, пак, из те информације у „Побједи“ и након неколико дана из прилога Телевизије Титоград могли сазнати шта су овдашњи угоститељи предузели да до дуга не дође, јесу ли све предузели или је и од њих неко својим (не) радом свјесно или несвјесно доприноје да се створи случај. А да је било пропушта у раду одговорних радника у хотелима „Свети Стеван“ и „Милочер“ у дијелу који се односи на правилан пријем, смјештај и уредну и благовремену наплату доспјелих рачуна од пријављених лица“ оцијенио је и окружни јавни тужилац.

Овај случај се помиња и на сједници Општинског комитета СК и Скупштине општине, где су постављена питања и тражено детаљне информације и треба чекати праве инфор-

мације од надлежних државних органа. Народ, међутим, нема стрлења нити вјерује у „надлежне“, како ови то замисљају, па се разрјешење случаја и дуга Пола Кутера-Сјеклоћа све више врти око оне народне „појео вук магарца“. Хоће ли у интересу грађана и њиховог мира вукови и даље јести магарце, или ће се јавности саопштити потпуна информација остале да се види. Дотад остаје незаобилазно питање, већ постављено у штампи, „да ли су правосуђе и органи гоњења заиста толико слијепи, спори и неспособни, или се иза свега крије и некакав „виши интерес“ који ћаје адути у руци држи Павле Сјеклоћа и несметано вара и ужива заштиту тим адутом?“

В.М. Станишић ■

БИЛО, ЗАБОРАВИЛО СЕ

ПАВЛЕ СЈЕКЛОЋ (38) аме-рички држављанин из Сан Хозеа, родом из Вирпазара, ухапшен је због преваре на штуту ЈАТ-а. Он је августа 1971 године организовао чarter - лет Сан Франциско-Дубровник, па је у ЈАТ-овом преставништву у Њујорку дас два чека без покрића на тридесет две и по хиљаде долара - писала је „Политика“ 29. децембра 1976. године. Из исте информације сазнаје се да Сјеклоћи ово је први пут да врши превару на овај начин, да је затим осуђен на пет године а затвора (ту казну је потврдио и Врховни суд) и на исто толико година претјеривања из земље након издржавања казне. Сјеклоћа је ту казну издржao и пет година провео у затвору.

ЛИЦА И НАЛИЧЈА

ПРАВДА И КАКО ЈЕ ДОЖИВЈЕТИ

● Другостепени орган поништио решења о исељењу породица Урбан и Вукчевић из станова солидарности.

Досије драматичног исељавања из станова солидарности, реализованог ванредном ревношћу општинских органа, подстицаних притиском „Одбора станара узурпираних станова“, отворен почетком ове године, још није затворен. Ваљом власти становници додијељени грађанима на коришћење док се буду стекли услови да се врате и поново уселе у своје куће у Старом граду, одлучно су и прије времена „ослобођени од лица и ствари“, нови становници су се раскомотили (јер су им ти станови већи и комфорнији од оних које су раније користили), а бивши становници су се нашли између два стана: једног који су напустили и другог у који се још не могу уселити јер не испуњавају минималне услове за становљење. Тада, прије пола године, доста се говорило о проблематичном исељењу породица **Николић, Урбан и Вукчевић**, али све је остало на причама уз примјетно реаговање средстава јавног информисања. У општинским органима, међутим, није било дилеме. У Одјељењу за урбанизам тврдili су да је све законито а Извршни одбор Скупштине, као несумњиво најодговорнији орган у нашој друштвено-политичкој заједници, слијепо је вјеровао у тврђење Одјељења за урбанизам, не трудећи се много да провјери да ли је баш све законито.

И када је изгледало да је принудним исељавањем све ришењено, почело је да се одмотава клупка. Прво је пристигло објашњење Републичког секретаријата унутрашњих послова СР Црне Горе да је СУП Будве незаконито поступило приликом утврђивања чињеница на основу којих је закључио да породица Вукчевић издаје кућу туристима у Старом граду (на основу чега је Одјељење за урбанизам констатовало да су се тиме стекли услови да се Вукчевићи врате у обновљену кућу у Старом граду), а затим је Републички секретаријат за урбанизам, грађевинарство, стамбене и комуналне послове као другостепени орган поништио решења о исељењу породица Урбан и Вукчевић. Решења су поништена у другој половини јула, скоро четири мјесеца након жалби (и исељавања), а приликом недавног боравка у Будви секретар Републичког секретаријата за урбанизам, грађевинарство, стамбене и комуналне послове мр. **Жарко Ракчевић** је то кашњење и образложио: мјесец и по (од половине априла кад је ступио на дужност до почетка јуна) је неуспјешно убеђивао тадашњег начелника Општинског одјељења за урбанизам **Ирену Половић** да те предмете достави другостепеном републичком органу, да би након тога био принуђен да за те предмете из Титограда у Будву пошаље војача и курира, а против Пловићке поднесе кривичну пријаву.

Излог: због неизвршавања дужности! А из рјешења другостепеног органа којим је поништено рјешење општинског органа за исељење породице Вукчевић сазнајемо да још једно крешење закона: Вукчевићи су се жалили на прво рјешење за исељење и дати рок, а Одјељење за урбанизам је новим рјешењем још скратило рок за исељење на штету оних који су се жалили!

И шта рећи на крају? Извесно је, прије свега, да овај пример свједочи о невјероватном волонтеризму и дневно-политичком прагматизму који је био метод рада у општинским органима, а све под заштитним знаком законитости и заштите друштвених интереса. А кад се погледа друго лице такве законитости и заштите друштвених интереса (јер је „неко“ рекао да то треба тако и никако другачије!) види се како се вјешто једно радио а друго говорило без трунке одговорности за тако драстични несклад између ријечи и дјела.

Иако би се овоме могло још надуго и нашироко распредати прича, доволно је рећи да у општинској одлуци којом су станови дати грађанима без крова над главом на коришћење стоји да у њима могу остати док се стекну услови да се могу вратити у своје куће и тамо нормално живјети. Ту веома значајну одлуку прво је свјесно и нимало случајно предвидела РО у оснивању „Стари град“ која је продала станове солидарности и новим купцима гарантовала уселење 31. децембра 1988. године. Да ли грађани сви и у потпуности могу завршити своје објекте и у њих уселити до тог рока то није много оптерећивало ни РО „Стари град“, ни Општинско одјељење за урбанизам, а још мање купце станове солидарности.

Умјесто да рок за исељење из станове солидарности утврди тек након што се стекну услови за уселење у куће у Старом граду, општински орган је одредио рок до када се ти услови морају стећи и стан солидарности напустити!

Ко је крив за све то и како ће одговарати? Тешко је одговарати ко је све крив и да ли ће и како одговарати, али је сигурно да се терет одговорности не може свести на оне који су потписивали решења. Томе је несумњиво погодовала клима под општинским кровом и невиђени опортунизам и каријеристичке амбиције челиника разапетих између фотела које треба што мирије напустити и нових које треба што сигурније приграбити. Мјесецима тако „није ваљало таласати“ и ко је био снажљив добро је искристично гужву.

А да би се правда брже доживљавала, пожелимо да се у општинским органима управе створи клима у којој ће бити немогућа реприза оваквих незаконитих поступака.

В.М.С.

СЛИКОМ И РИЈЕЧУ

КИШЕ ДОЛАЗЕ...

КАДА мало већа киша падне, улице у Будви личе на ријеке, а дворишта стамбених зграда се претварају у језера.

Тако је било и 29. августа око 18 часова и у дворишту зграде у Улици Маршала Тита 21.

– Поплава је причинила велику материјалну штету, не само у мојој радионици (гдје ми је вода уништила већи број телевизора и радио-примјеника), него и осталим у приземним просторијама.

Овакво систематско уништавање друштвене и приватне имовине због лопте изведене канализационе мреже, намеће питање, да ли је ико одговоран да се отклоне ове слабости грађевинара и у цјелисти у Комуналној радионији организацији, каже Здравко Мајкић, власник ТВ сервиса, којега је снимио наш фотопротер **Милорад Тодоровић**, на дан поплаве.

С.П.

РЕАГОВАЊА

ПРЕДСЈЕДНИКОВЕ ИСТИНЕ

НЕ због чињеница да предсједник **Слободан Франовић** (а) тражи већа права него што му по закону припадају (исправка која је несразмерно дужка од информације која се исправља, по закону се не објављује – на саопштење од 323 ријечи Предсједник даје исправку од 821 ријечи и инсистира да се иста објави!); (б) тврдећи да директор није и не може бити члан редакције јавним чинима своје тотално непознавање закона о јавном информисању (закон се, што више, не бави саставом редакције већ то препушта издавачу – тако у састав редакције улазе и сарадници који уопште нису у радном односу); (ц) вјерујући и даље да је његов (сад већ) предлог о аборентном тј. петнаестодневном гостовању на радио таласима исправан, не схвата суштину проблема јавности (принцип јавности не значи право представника јавне власти на петнаестодневну аборенцију и саморекламирање у мас медијима већ напротив означава обзناјивање проблема који имају јавни карактер и чињења функционера у вези с тим, а поводом чега се конституише јавно мињење као средство утицаја и партиципације јавности – друштвени групе – у јавним пословима) као ни функције јавних медија (једнако, ако не и веће право на такво петнаестодневно појављивање имали би и сви други функционери – предсједник ОК СК, предсједник СО, предсједник и секретар ОК ССРН, предсједник ис екремар ОВСС, предсједник и секретар ОО СУБНОР, предсјед-

ник и секретар ОК ССО, начелници за привреду, урбанизам, одбрану, друштвено дјелатности, инспекцијске послове, правобраници, директор управе прихода... затим директори фирми од посебног друштвеног интереса или ширег значења у Будви, све у свему, тридесетак функционера, што би у просјеку значило два до три функционера дневно на програму Радио Будве, и то данима, мјесецима, годинама – а то не ради ни најдржавнији државни радио, Радио Тирана, нити је „предлог“ Предсједника примјењен ни у једном демократском систему у свијету); (д) нормалну програмску интервенцију – на коју ме закон овлашћује – проглашава бирократском интервенцијом (наиме, након седамнаест минута непрекидног – без музичке паузе – разговора са водитељем и више безуспјешних позива слушаоцима да постављају питања, захтевајују сам да се емисија односно разговор приведе крају а исто је стигло и до Предсједника) вјаљда вјерујући да за предсједнике не важе закони и законитости медија – да и предсједник може бити „скраћен“ ако се не подвргава нормама или ако то што говори није од јавног интереса и значаја односно да је радио за разлику од телевизије изузетно специфичан медиј који се слуша у аутомобилу, ресторану, канцеларији, аутобусу, најчешће је звучна кулиса и не трпи више од три до шест минута непрекидног говора јер публика „блежи“ окретањем скале на пријемнику; већ збор чињеница (након „инцидента“) (А) да ми пријети (у његовој кан-

целији, које ли гостољубивости! овлашћењима и мјерама Извршног одбора према нама (мени и Радију), (Б) да јавне и тематске састанке на које нисам био позван нити присутан (у МЗ Свети Стефан, Бечићи) користи како би ме морално, политички и професионално дезавуисао (наводно му ускраћујем право јавног обраћања и онемогућавам комуникацију са базом, заборављајући при томе, поред осталог, да је обраћање посредством микрофона само један облик јавне комуникације и да радио није дио делегатског и скупштинског система нити средство предсједничког обраћања својој бази), (Ц) да се на састанцима које је он организовао или на којима је био присутан, а напоменимо након „инцидента“, (МЗ Свети Стефан, Бечићи, Одбор за ревитализацију Старог града, МЗ Будва) синхронизовано и континуирано – од стране пар појединца – нападају КИЦ и „Град театар“ (чудне ли случајности и коинциденције!!!), (Д) да су нас „изненада“ и „нападно“ почеле посећивати разноврсне општинске инспекције, тржишна, комунална, санитарна, која ли је сљедећа на реду (?) (уздеда да јавим да нам је задње дводесет година узастопно контролисано пословање и завршни рачун, да је све у реду па око тога се не би требало трудити) итд.., сваку даљну полемику са предсједником Слободаном Франовићем сматрам излишном и завршеном.

А о људима и дјелима пресудиће будућност.

Велибор Золак

АНКЕТА „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“: КАКВА ЈЕ БИЛА ТУРИСТИЧКА СЕЗОНА И КАКО СЕ БОЉЕ ПРИПРЕМИТИ ЗА НАРЕДНУ?

ВИШЕ ВОДЕ, ПАРКИНГА И...

Овогодишња туристичка сезона је при крају па је право вријеме да се сумирају резултати и одмах почне отклањање учених недостатаца, како би се следећа туристичка сезона спремније дочекала.

У том циљу Редакција „Приморских новина“ обратила се радницима у туристично-угоститељској дјелатности и другим организацијама и заједницама и грађанима с питањима како оцењују овогодишњу туристичку сезону на Будванском ривијери, шта заслужује највишу, а шта најнижу оцјену, и шта је

мрежа, недовољна снабдјевеност као и недостатак шопинг простора по појединим хотелским комплексима.

Основне активности на припреми туристичке сезоне 1990. треба усмјерити на обезбеђење довољне количине питке воде, на разређавању уског грла у ПТТ саобраћају, обезбеђење већег асортимана роба у трговинској мрежи као и њено проширење, рјешавање питања аутобуске станице и спортске хале у Будви. Треба установити сезонску бродску линију Будва - Свети Стефан - Пе-

забавних манифестација где би учествовали гости и грађани. На пример, то би могле бити регате баркама, такмичење у рибању, вјештиње вожења аутомобила... Паркинг у строгом центру града и шире, постаје проблем па би се тим проблемима морали озбиљно позабавити, и неке већ постојеће довести у ред.

Драго Асановић, шеф пословнице „Компас“ Будва:

Овогодишња туристичка сезона се може оцијенити као доста успешна. Поред свих предвиђања домаћи гост је играо главну улогу.

више ресторана искључиво за исхрану гостију који бораве у приватном смјештају. Потребно је више флексибилности код издавања дозвола изнајмљивачима соба, јер ћемо тако имати више регистрованих кревета, а самим тим заштитити госте од дивљања са цијенама смјештаја.

Вукашин Ђулафић, референт за пропаганду у „Монтенегротуристу“:

Вјероватно никада до сада није било толико контрадикторних изјава код оцењивања туристичке сезоне, као ове године. Больје речено, толико нетачних информација или пак дезинформација, почев од веома великог пессимизма, до правог еуфоричног (нај, нај) оцењивања! У најкраћем речено, информација би морала да гласи: два фактора су одиграла пресудну улогу, а то су појава алги на сјеверном и неки испади на средњем Јадрану, па је ове сезоне дошло до „преусмјеравања“ до мање туристичке клијентеле према Црногорском приморју. Тако је Будванска ривијера доживјела праву поплаву домаћих гостију.

Тај талас је додуше запљуснуо нашу регију недјељу дана касније него обично, тј. тек негде око 14. јула, а не као обично, почетком мјесеца. Но, горка истина ипак остаје да смо код „Монтенегротуриста“, укупно гледано, имали за девет и по мјесеци константан пад иностроног туристичког промета за 11% у односу на лошу прошлогодишњу сезону. То је, нажалост, права и једина истина!

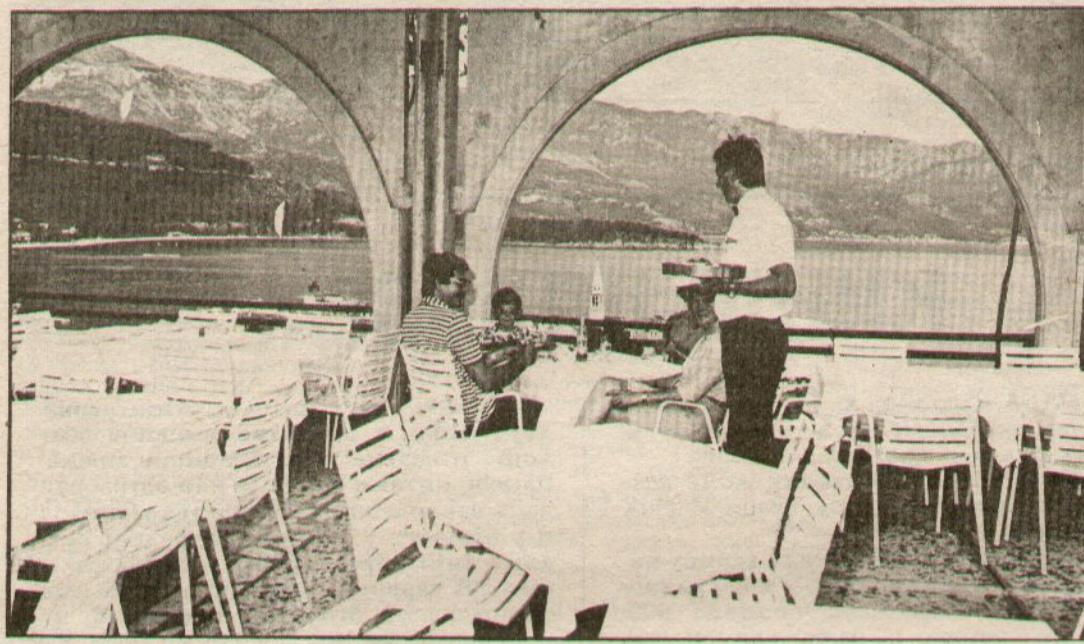
Требало би позвати све на одговорност који су на било какав начин „саботирали“ (из нехата, незнана или пак немарно) изградњу регионалног водовода проектих година, те тиме Будванској ривијери прије свега пропагандно, а на дужу стазу и комерцијално, најијели непроцјењиву ште-

ту. Надаље, ова сезона је као ријетко која показала да Будва мора под хитно обезбиједити више паркинг простора, градити гаражу или паркиралиште. Крајње је вријеме да се стане на крај дивљању којекаквих музичких састава у Бечићима, као и дивљању чамцима. Незамисливо је да у метрополи црногорског туризма нема инспекције за контролу пријављивања гостију, или ја она пак тотално немоћна, неоспособљена за обављање таквог посла. Ово исто важи и за санитарну инспекцију. Само онај кога туризам уопште не интересује, или онај ко нема појма о туризму, може рећи да је то била „...у односу на наше изванредне могућности и непроцјењиве компаративне предности, једна изванредна сезона, јако добра сезона, веома успешна сезона.“

Милан Вучковић, руководилац пословнице JAT-a:

Будва се показала недорасла броју туристичких гостију, или ја она пак тотално немоћна, неоспособљена за обављање таквог посла. Очito, масовни туризам није за будванску ривијеру. Ако се овако настави биће уништени основни квалитети будванске туристичке понуде. Јединствене природне лјепоте (плаже и чисто море) неће моћи поднijети масовни туризам. Такође, ни развој иностраних туризма неће моћи да се остварује у условима масовног туризма. Овогодишња туристичка сезона је много више стихијска него контролисана и то је њен највећи недостатак. Јавни ред и мир и саобраћај су били ван редовне и потребне контроле. У изузетно оштрој форми је манифестиован проблем паркинга. Нема плана ривијере, нема водичке службе за стари град. О томе би, између остalog, требало повести више рачуна у припреми наредне туристичке сезоне.

Припреми:
Д. Новаковић,
Р. Павићевић и
В.М. Станишић

Ресторан „Видиковач“

најважније што треба урадити на припреми следеће туристичке сезоне.

Одговоре ћемо објавити у овом и следећем броју, а странице „Приморских новина“ су отворене и за све читаоце листа који могу учествовати у анкети и своје прилоге доставити Редакцији „Приморских новина“ до 20. октобра.

Ђуро Радановић, директор Сектора за продају и анимацију и **Златко Вукелић**, шеф продаје ОУР „Будва“:

- Овогодишњу сезону упркос свим лошим прогнозама оцењујемо као једну од успешнијих. Прије свега зато што је туристичка понуда будванске регије присутна скоро на свим европским тржиштима и на тржиштима прекоморских земаља. Све је ово утицало на равномјерније пуњење капацитета тако да се пад са њемачког тржишта компензовао гостима других тржишта, што је оправдало оријентацију пласмана капацитета нашег подручја.

Највишу оцјену у сезони '89. заслужују Град-театар Будва, уређење зелених површина као и појављивање Старог града у туристичкој понуди наше регије. Најниже оцјене у овој сезони припадају комуналним службама (недостатак воде, неблаговремено изношење смећа, слабо одржавање чистоће појединих мјеста нашег подручја), слаба ПТТ

тровац, изградити и уредити нове паркинг просторе на цијелом подручју наше ривијере сајом регулацијом саобраћаја, поготову у Светом Стефану и Милочеју.

Љубо Орлић, координатор пословнице „Монтенегротрекспresa“:

С обзиром на све околности мислим да је завршена још једна успешна сезона глађајући и цијенећи је кроз попуњеност капацитета. У овој сезони највишу оцјену заслужује културно-забавни живот у граду и одржавање зелених површина на приобалном подручју. Замјерка би била на недовољној одржавање чистоће на ширем подручју града, а посебно градилишта у јеку пуне сезоне, као и неријешено питање снабдијевања водом и неријешено питање канализације у неким дјеловима града.

За следећу сезону треба решити питање издавања дозвола за приватан смјештај, јер сада је ситуација да сви имају неку корист, а Општина најлоније пролази. Треба омогућити отварање приватних туристичких агенција, али прописима регулисати њихов статус, права и обавезе, јер сада је стање такво да има много слободних стрелача који се понапају како им одговара. Мислим да би следеће сезоне било добро организовати неколико спортско-

Има доста нових квалитета: изванредно зеленило, чистоћа града. Посебну пажњу завређује начин живота: Будва је почела да живи као прави туристички град. Мислим на забаву а томе је највише доприноси Град-театар. Догодине би требало у оквиру фестивала да буде више програма по укусу страних туриста (обавезно фестивал фолклора, интернационални програми). Најнижу оцјену заслужује недостатак воде, а неопходна је боља снабдјевеност и један или

Ресторан на плаžи Могрен

СТРУЧНИ САВЈЕТ „МОНТЕНЕГРОЕКСПРЕСА“ О УКЉУЧИВАЊУ ПРИВАТНИКА У ОВАЈ СИСТЕМ

ДОБРА ИДЕЈА МОРА ДА УСПИЈЕ

КАКО укључити у „Монтенегроекспрес“ нових педесетак предузетника, који су одабрани између 1650 кандидата по строгом критеријуму од стране комисије, (у саставу: Богољуб Карић, председник СОУР „Браћа Карић“, Ђорђе Балашевић, познати кантавтор, Петар Јанковић, помоћник главног уредника „Политике“), била је тема разговора 18. септембра на сједници стручног Савјета „Монтенегроекспреса“, коме је предсједавао проф. др Драган Костић.

„Монтенегроекспрес“ је увидио, да мора постојати партнество између страна које су ангажоване на заједничком задатку. Једини начин да успијемо је франшизинг (једна врста уговора), који може пратити наше стално ширење у пословању. Овај систем се одређује као: „техника маркетинга“, „метода финансирања“, „стратегија развоја“, „систем дистрибуције роба и услуга“ и слично. Он је открио тржишне економије и биће по свemu судећи доминантна метода у будућем раду, казао је Бранко Кажанегра, директор „Монтенегроекспреса“.

Објашњавајући уговор о франшизингу, др Деша Мликтин - Томић, са Економског факултета у Загребу је рекла:

- Дозвољене границе слободе утврђивања у франшизингу обликоване су прије свега у судској практици САД, а у новије време и у земљама Европске заједнице. Нека од бројних и сложених правих питања оваквих уговора уређена су само у САД, Канади, Аустралији, а од новембра прошле године и у свим државама Европске заједнице.

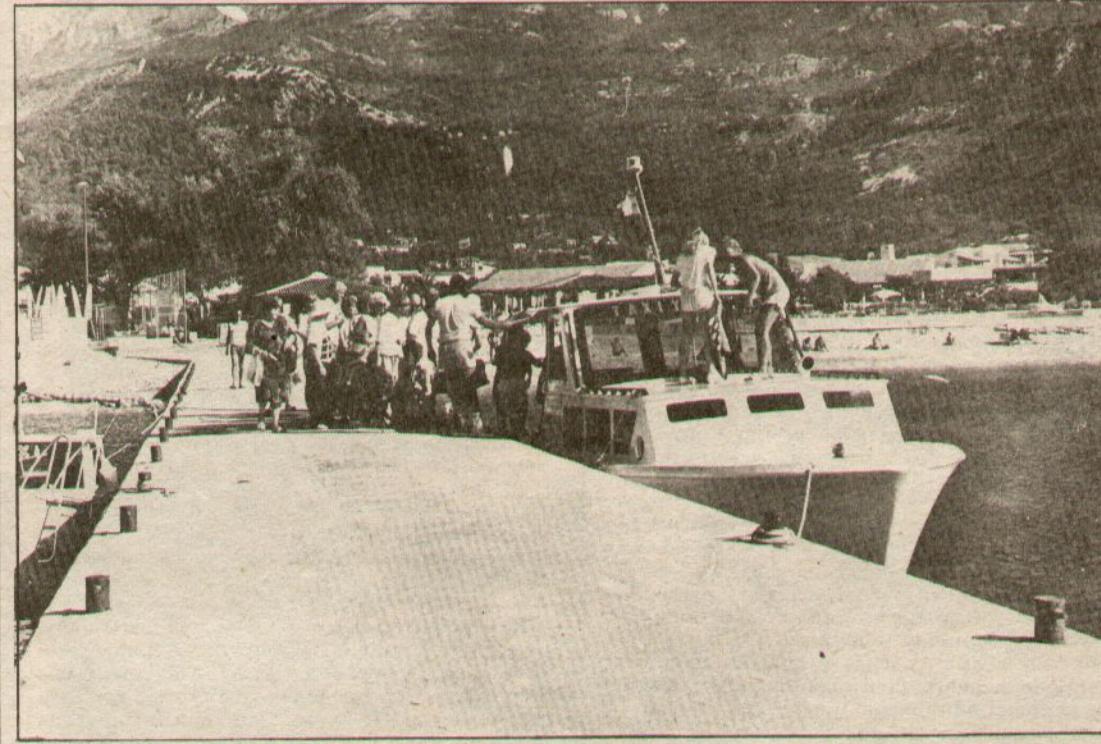
Поред тога, наставила је Милкотин-Томић, уговори о франшизингу примјењују се и у Југославији, али не у већем и значајнијем броју. Као и многи други, савремени сложени правни послови и франшизинг садржи елементе више познатих и признатих уговора. То се односи на прописе који вриједе за уговоре о коришћењу печата, уговоре о дјелу (услуге, техничку и комерцијалну помоћ), уговоре о контроли квалитета, о продаји, као и друге прописе које ће уређивati „Монтенегроекспрес“ са лицима од идеја која желе да се укључе у овај систем.

Савјет је закључио да жиг „Монтенегроекспреса“ буде заштитни знак будућих приватних агенција, које ће пословати са њиме. Ове приватне агенције или предузећа, како то налажу наши нови законски прописи, морају се придржавати стандарда „Монтенегроекспреса“, а он ће вршити контролу свих њихових услуга. Уживалац франшизе не може отуђити своју агенцију без договора „Монтенегроекспреса“. Бранка Јанковић, помоћник савезног секретара за законодавство је рекла: дефинитиван облик уговора зависиће од републичких закона по питању укључивања приватника у друштвена предузећа.

Проф др. Момир Драгашевић је нагласио, да је ово велика идеја која мора да успије.

- У иностранству франшиза одлично функционише, и нема разлога да она не успије и у оквиру „Монтенегроекспреса“, односно и у Југославији, казао је др Војислав Кандић.

С.Паповић

ВЕЛИКО ИНТЕРЕСОВАЊЕ

КОНКУРС „Монтенегроекспреса“ за отварање приватних туристичких агенција које ће пословати у ланцу ове агенције, изазивао је огромно интересовање у нашој земљи, али и иностранству.

На конкурсу се пријавило 1650 потенцијалних власника приватних агенција, а комисија се одлучила за педесетак. Међутим, како се чуло на договору, са људима од идеја у области туризма, 19. септембра у Будви, за конкурс и даље влада интересовање широм Југославије.

У Будви, као и прије извјесног време-

на у Београду и Загребу, разговарано је са педесетак потенцијалних кандидата за улазак у франшизинг однос са „Монтенегроекспресом“. Кандидати су били са подручја Македоније, Косова, Црне Горе, из Кина и Јубљана.

Упознајући присутне кандидате са радом југословенске путничке агенције „Монтенегроекспресом“, њен директор, Бранко Кажанегра је рекао:

- Прошле године наша агенција од стране иностраних партнера и туриста, проглашена за најбољу у Југославији.

С.П.

ПОСЛИЈЕ ТРОВАЊА ХРАНОМ У ХОТЕЛУ „АВАЛА“

УЗРОК ПОЗНАТ – КРИВАЦ ТАЈАНСТВЕН

- Од 230 отрованих храном 42 су хотелски гости
- Пуна ангажованост специјалиста и других медицинских радника и одговорних угоститељских посленика

нальног ресторана, где се срвирала запосленима. Разлог за такву сумњу је могућ и због тога што тај посао ради неквалифициране особе. Посебне питање је што се дозволило да се запослени хране у потпуно неусловној просторији. Зато је најгоре што се то тек видјело када се догодило оно што се десило.

До евентуалног оштећења хране, како се чуло, могло је да дође приликом преношења од централне кухиње до персо-

на узроку тровања дато је и званично саопштење и речено је да је у питању био бацил салмонеле, иначе познат као чести узрочник сличних оболења тровања животним намирницама. Но, како се и у чему појавио није утврђено, и питање је и да ли ће!

Начелник одјељења за здравствену заштиту Црне Горе др Новица Вујошевић и

професор др Петар Вуксановић из Медицинског центра „Блажо Орландић“ у Бару, иначе обадвојица специјалисти епидемиологи, рекли су да су спроведене све превентивне и друге неопходне мјере да се затвори круг узрочника даљих оболења, како је иначе и било. Сви угрожени добили су потребан медицински третман и били су под стручном контролом

медицинских и здравствених радника. Јекари и друго медицинско особље Дома здравља, како су рекли ова двојица специјалиста, на челу са докторима специјалистима медицине рада Живорадом Петровићем и Вањом Медиговићем били су у сталној приправности. Рекли су и да је налаз о хигијенском-санитарном стању хотела „Авала“ изузетно пољубљан.

Директор Радне јединице „Авала“ Марина Ивановић казала је да гости због овог догађаја нијесу напуштали хотел, а са пуно толерантности и разумијевања примили су га и представници туристичких агенција чији су гости уживали гостопримство овог реномираног угоститељског објекта.

Доктори Вујошевић и Вуксановић су иначе на питање новинара о евентуалној појединачној одговорности у вези са овим немилим случајем одговорили да се она, не може утврдити јер, је бацил салмонеле чести узрочник тровања храном, а узрочници су бројни – од неопраних руку па до зараженог меса и других прехрамбених артикалa, простора и намјештаја.

Ипак сматрамо да је овај немио случај неопходно што је могуће ближе и конкретније расвијетлити. Треба га и схватити као врло озбиљно упозорење у будућем угоститељском раду и пословању. Наравно, не само када је у питању хотел „Авала“.

Д. Н.

У БУДВИ И ОВЕ ЈЕСЕНИ

ДАНИ ДРЕВНЕ МЕДИЦИНЕ

НАКОН усјешног фестивалског јета, Будва има веома интересантну јесен. Наиме од трећег септембра, по трећи пут за редом, у току су Дани древне медицине. И овога пута, они су замишљени као низ школа из разних области алтернативне медицине, од којих су неке већ завршene са успехом. Завршene су школе хипнозе, хербалне медицине и здраве исхране, а након њих одвијаје се школе јоге, биоенергије и акупунктуре. На свим овим школама ангажовани су познати предавачи како наши, тако и иностранi. Из одређених области (јоге и биоенергија) предавања се посебно одржавати за љекаре и немедицинске стручњаке, а посебно је битно што ће, рецимо, школа акупунктуре радити у организацији Европског центра за мир и развој и под покровитељством Савезног комитета за здравствену заштиту. У току је и школа радиоестезије, а у просторијама Центра за комплементарну медицину у Старом граду редовно се обављају мјерене биопоља и биоенергетских активности. Биће организоване и бројне активности из хиромантије и астрологије. Све је ово изазвало огромну пажњу оних који се занимавају за традиционалну медицину, а таквих није мали број, и има их из свих крајева наше земље. Велика фешта почела је школом хипнозе коју је седам дана водио један од најпознатијих стручњака на том подручју у свијету, професор Њујоршког универзитета Рони Бергер, човек који је захваљујући хипнози обишао цио свет. Хипнозом се, каже он, неке болести могу савладати а неке и излијечити, а она није више тајна којом барају само мађионичари. То је озбиљна дјелатност, тијесно повезана са традиционалном медицином. Можда је и ово био разлог што је школа хипнозе имала пуно полазника који су били више него задовољни предавањима професора Бергера и свим оним што се на овом пољу догађа у Будви.

Велико интересовање изазвала је и школа хербалне медицине а предавачи су били и научници и травари. Заправо, за практични дио школе била је задужена позната траварка из Мостара Матија Пауновска, док су за остало били задужени професор Миодраг Горуновић, директор фармаколошког факултета у Београду и магистар Душанца Тошић.

Осамнаестог септембра, почела је школа здраве исхране, а предавање о избору, припреми и чувању здраве хране одржала је доктор Злата Адамов.

Школа јоге, за коју је владало велико интересовање почела је 25. септембра, а водили су је у свијету познате Швами Шивамурти и Швами Гургута. Од њих смо сазнали да је значај јоге огроман, поготово у постинфарктној рехабилитацији и лијечењу коронарних болести.

Такође посебно интересантна биће и школа биоенергије а и ћу похађати поред осталих и професионални љекари. Стога ће за њих бити организована посебна предавања о биоенергетској дијагностici, прогнози и третману и еволуцији тока болести. Својим колегама тајне ће откривати доктор Никола Видев, неуропсихјатар са Дуисбуршке клинике.

Школа радиоестезије имаће неограничен број полазника, а ћу ће водити познати стручњак Борислав Остојић из Ријеке. Стечноно знање полазници ће практично доказивати у околини Будве.

Велико интересовање влада и за школу акупунктуре, која ће почети другог октобра, само за љекаре. Без обзира што се за похађање ове школе чији ће предавачи бити најпознатији стручњаци за акупунктуру планати динарска противриједност од 500 долара, интересовање је изнад свих очекивања, иако ће обуку завршити свега 20 љекара којима ће након завршетка школе бити уручене дипломе.

Организација ове манифестације функционише беспријекорно. Највише се то постиже захваљујући друштву за комплементарну медицину „ЛУЧА“ које је формирано у Будви крајем фебруара ове године. Незахвално је помињати било кога, али то што скакодневно ради Тања, Рајка, Лана, Станка..., треба ипак видjetи, да би се закључило да ће захваљујући њима, Будва ускоро постати центар комплементарне медицине у свијету. А то није далеко, с обзиром да ће, како нам је саопштила докторка Тања Мотренко, предсједница Центра за комплементарну медицину „ЛУЧА“, Будва идуће године најесен бити домаћин свјетског конгреса државне медицине.

Ранко ПАВИЋЕВИЋ

НАША ПОСЛА

КАКО ПРИПИТОМИТИ САМОУСЛУГУ

НАКОН неколико мјесеци изградње, крајем јула је у насељу Подкошљун отворена нова самоуслуга, док спрат зграде (где је јако сазнајемо предвиђен ресторан) још није у функцији. И не би било ту ништа чудно, сем што треба истаћи да је тиме значајно побољшано снабдијевање грађана и туриста у том дијелу наше општине, да почетком септембра није „откривено“ како је та самоуслуга бесправно саграђена. Незапажено је, дакле, прошло извођење припремних радова, зидања и уређење објекта који је затим радио мјесец и по дана, да би се тек тада констатовало да је све то урађено без папира.

Илузорно је, наравно, говорити да ли нам и на том и на још многим другим мјестима у општини треба нова самоуслуга, али је бесправна изградња самоуслуге у Подкошљуну још један акт у досијеу који у нашој општини неће нико да отвори, а то је БЕСПРАВНА ГРАДЊА У ДРУШТВЕНОМ СЕКТОРУ. Лако се, знате већ, откривају дивље шупе, стеленишта, темељи монтажних или трајних објеката и углавном руше, али се у тој ревности већим грађевинама прогледа кроз прсте. Или, открива се бесправна градња на мало, а прикрива на велико!

И сад, наравно, треба припитомити самоуслугу. Захтјев који је ООУР „Јадран-трговина“ поднијела прије пола године је некомплетан, нијесу разријешени имовинско-правни односи око земљишта на коме је изграђена самоуслуга, а како смо обавијештени у општинским органима управе то се и неће тако лако ријешити. У међувремену, самоуслуга ће нормално радити. Да су, као што ред и закон налажу, чекали папире, можда од самоуслуге још не би било ни темеља. Средства за инвестицију би се вржавати у објекат града и општине било је слабије, а доходак ООУР „Јадран-трговине“ био колико-толико мањи. Уз напомену да та локација није била предодређена за ООУР „Јадран-трговину“. Али како код нас скоро ништа није као у осталом нормалном свијету, како је договор јачи од закона, обећање од правног основа, а волонтаризам нагризао и последњи сантиметар темеља правности државе, десило се како се десило. А да ли ће се с таквом праксом прекидати – остаје да се види.

В.М.С.

ПОЧЕТКОМ ОКТОБРА

НАМИРНИЦЕ ИЗ РЕЗЕРВИ

НАМИРНИЦЕ из резерви СИВ-а у нашој општини дијелиће се бесплатно социјално најугроженијим категоријама становништва – одлучили су у Општинском вијећу Савеза синдиката. Намирнице ће се додијелити пензионерима са заштитним додатком (којих има 104 у нашој општини), свим уживаоцима социјалне помоћи (21), носиоцима права на дјечији додатак (172), као и најугроженијим грађанима и радницима који не припадају овим категоријама, а према критеријумима који су утврђени у договору са представницима мјесних заједница и организација удруженог рада.

Будванска општина је добила најмање намирнице у Црној Гори, а укупна вриједност (брашно, уље, масти и шећер) је око 270 милиона динара. Извршни одбор СО обезбиједиће 110 милиона динара, а уздржени рад наше општине остало је средства. Расподјела ће се вршити преко ООУР „Јадран-трговине“.

В.С.С.

СУСРЕТИ

Природа на трпези

● Шта о здравој ис храни каже др Злата Адамов

За Дане древне медицине, који се у Будви одржавају од почетка септембра и потрајају до 20. октобра, а организује их Центар за комплементарну медицину „Луча“, влада посебно интересовање. У ери електронске и сателита и других савремених научних достигнућа враћање природи и традицији све више добија на значају. Тако се овогодишња манифестација „Дани древне медицине“ одржава под окриљем Европског центра за мир и развој и Савезног центра за здравствену заштиту. Поред појачаног интересовања за здравље током ових дана она имају одређену друштвену и научну верификацију. То потврђује да су предавачи у школама здраве исхране, акупунктуре, биоенергије, чај и астрологије и хиромантије позната наша и свјетска имена из ових традиционалних медицинских и научних области.

У исхрани се, каже, не смије запоставити изглед, боја, мирис и укус и, посебно, доживљај који имамо при жвакању хране. При њеном избору важно је – колико је то у данашњим условима могуће, с обзиром на распрострањеност коришћења пестицида – изабрати најздравију храну. Сљедећа фаза је умијеће њиховог међусобног комбиновања у припрему за употребу.

– Да би намирнице до трпезе дошли у што је могуће природнијем стању неопходно је да се што мање мељу и миксирају.

Заборављени раж и кукуруз

Удаљеност од мјesta пребивалишта са којег намирнице треба узимати најприхватљивија је она од 20 до 50, а не би требало занемарити и оне које успијевају на удаљености од 100 па и више километара.

Посебне рецепте за узимање хране не жели да препоручује. Они се односе само на упозорење. Махунарке, гљиве и житарице убраја у основне изворе хране.

– Важно је знати шта, када и где сазијева. Јечам треба користити у пролеће, а уместо кромпира у исхрани што чешће треба користити овас и папrike, на примјер. За регионе Црне Горе, као богом дане у здрављу исхрани, сматра да треба користити кувану раж и хљеб од те житарице. Кувани и печени кукуруз сматра незамјењивим у исхрани и сматра да су напросто заборављени.

– Месо представља квалитетан избор бјеланчевина, али оно није незамјењиво, па не ма разлога да се свакодневно у исхрани користи. Препоручљивије је узимати бијело месо – пилетину и рибу. Јунеће месо, на примјер, има 50 одсто масти, па његово сагријевање изузетно оптерећује нашу пробавни систем, а не држи нас ситим до сљедећег оброка – изменују осталог савјетује др Злата Адамов.

И поред дугог бављења проблемом здраве исхране, још је пришла изради теоретских радова из те области. Каже да осјећа да ће морати и тиме да се позбави. Када ће бити, још се не зна.

– Мој главни ослонац у обликовању и пропагирању здраве исхране је природа и, посебно, искуства до којих у вези са тим долазим. Прво сам почела да

Д.НОВАКОВИЋ

НА ВРХУ ПЕРА

ПОНОВО „РОЂАЦИ“

БЕЗ дилеме, „рођаци“ су у бројним викендцијама и вилама подручју општине ове туристичке сезоне, закинули друштвено заједништво за огромна друштвена средства, а надлежне општинске службе пружиле су им у свему томе значајну помоћ. Наравно и старосједиоцима се овога љета поред туристичких радова из те области. Каже да ће се смјело дешавати да рецимо у шпцију сезоне уместо 80, надлежној пореској општинској служби буде пријављено 30 – 35 хиљада гостију. Није стога тешко процјенити да колике ће свете новца бити осиромашен општински буџет. Истини за вољу, туристичка инспекција била је ове сезоне знатно појачана, али ни то није могло спriјечити масовно „дивљање“ издаваоца соба. А управо надлежне општинске службе, највећи су кривац за овакве појаве. Да није тако, не би се десило да на једном званичном, сасланку, сазнамо, готово невјероватан податак. Наиме, у будванском општинском 1978. године, било је регистровано 16 хиљада лежајева за издавање у приватном сектору, а ове, 14 хиљада или 2000 мање. То значи да за протеклих 11 година није урађена ни једна приватна кућа, а на жалост, није са којима послије кише, највећи дио њих искључиво за издавање гостима. Изгледа да општинским службама то до сада није било познато.

Р. ПАВИЋЕВИЋ

У СТАРОЈ БУДВИ

НОВО АРХЕОЛОШКО ОТКРИЋЕ

- Пронађени остаци римске грађевине са бројним украсним и другим фрагментима из трећег вијека

ПРИ извођењу радова на уређењу подлоге за враћање мозаика у централном броду ранохришћанске базилike, које је у старој Будви открivena приликом археолошких и других истраживања у постupku њене обнове послије земљотреса, која иначе потиче из петог или с почетка шестог вијека, прије кратког времена дошло се до новог драгоценог сазнања. Испод пода базилike откриveni су фрагменти фреско-малтера са геометријским украсима и фрагментима мозаика као и два новчића из трећег вијека.

- Иако скромних димензија нови налази представљају изванредно споменичко откриће и траже додатна археолошка истраживања овог простора што ће без сумње довести до промјене третмана базилike и презентације мозаика на коме је иначе обављена конзервација и у цјелиности је био спреман за враћање на трбодни под базилike. Даља археолошка истраживања показају о каквом је новооткривеном објекту ријеч, али досадашња сазнања указују да се ради о споменику културе првог реда из римског периода. То ће несумњиво бити нови допринос сазнању о континuitetu живота на тлу старе Будве, дугом преко два и по

милиенијума, каже археолог-споменичар Наташа Вукотић.

Наташа Вукотић је затражила да се разјасне неке нејасноће и произвољности које се у посљедње вријeme чују око судбине мозаика који припада локалитету Античке Будве, а који још није враћен на место на коме је откriven. Тај мозаик су, каже она, конзервирали стручњаци Завода за заштиту споменика културе Србије на челу са магистром историје ум-

јетности **Владимиром Ружићем** и уз надзор професора **М. Медића** из Народног музеја у Београду, иначе признајућег експерта Уједињених нација за ове послове. Једини разлог што до постављања мозаика још није дошло јесте што још увијек није усвојено рješavanje павиљонске конструкције испод које се мозаик налази и бити приступачан за разгледање. Два rješenja које су урадили др **Мирко Ковачевић** из Београ-

да и архитекта **Владо Пламен-ац** из Будве нијесу прихvaћene. Израда трећег rješenja повјерена је Републичком заводу за заштиту споменика културе из Цетиња и угости-тельској организацији „Будва“. Неопходно је, наиме, да се па-

виљон функционално и на други начин уклопи у амбијент најекслузивнијег мјесног хотела

„Аvala“, а за чије је урбанисти-чко-архитектонско rješenje на

познати архитекта Владо Пла-менац добио прву награду.

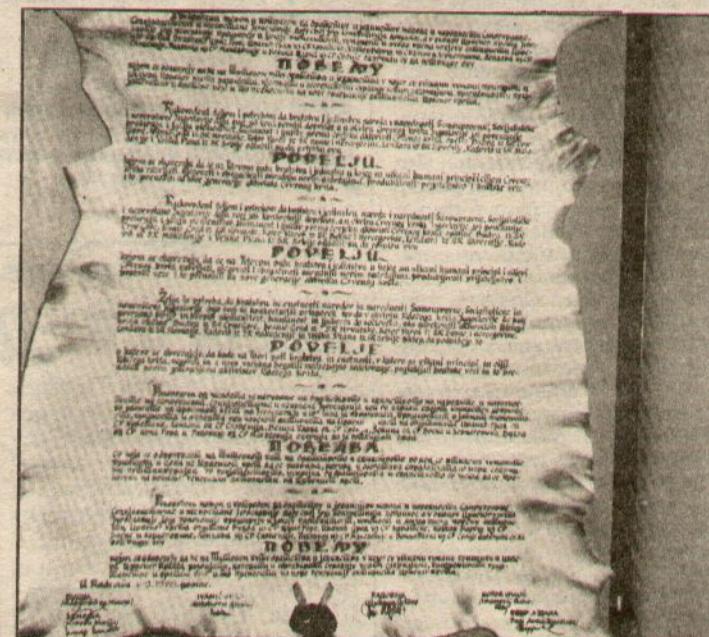
Д. Новаковић

ЦРВЕНИ КРСТ

ПОВЕЉА НА КОЖИ

НА недавно одржаној са-veznoj smotri Црвеног крsta у Радовишту у Маке-донiji, Црну Горu је пред-стављала екипа из Будве и у конкуренцији екипа из Доње Лендаве, Котор вароши, Велике Плане, Ивањић града и града до-маћина Радовишта показа-ла завидно знање у так-ничарским дисциплинама: пружање прве помоћи и у кућnoj њези оstarјeliх и обoljeлиh осoba. На Смотри је, како нас је обавије-стијedan од чelnih aktivista Црвеног крsta нашeg града др **Милош Марковић**, учествовала и екипа Сани-тeta JNA која је дала посе-бан допринос на унапре-ђењу службе у трагању за несталим особама.

Доктор **Милош Марко-вић** као посебно важан до-гајај на овогодишњем оку-плању активиста Црвеног крста издваја одлуку о бра-тимљењу градоваучесника. Она је промовисана и за-бiležena на импрегниран-ој јагњejoj кожi, a текст о овом значајном дogađaju је исписан на македонском,

словеначком и српскохрватском језику. Градови-побратими убудуће ће се састајати сваке године и измењивati искуства из рада ове хуманитарне орг-анизације.

Предсједник општинског Црвеног крста је подсјетио да ће се овогодишња сабир-на акција Црвеног крста одржати 19. октобра. Општински одбор, каже он, апелује на грађане и радне организације да се у њу што је могуће масовније укључe. Прилози се могу давати у новцу, одјевним предметима и храни. Угос-титељске организације би могле и требале да при-

ложе све што намјеравају да расходују, а што би мо-гло да послужи за употребу - постељину, ћебад, душека и посуђе. У Републици је, кажу у Општинском прве-ном крсту у Будву, попри-лично оних којима би такви предмети могли да корисно послуже, па би неупутно било да се бацају у „старо гвожђе“.

Општински одбор ће иначе „испитати пулс“ за-послених да ли ће да се у прилог овогодишњој акцији одрекну једнодневне за-раде. За то, како сматрају постоје бројна оправдања и разлози.

Д.Н.

НА ТРГУ ПЈЕСНИКА СПУШТЕНА ЗАЈВЕСА

ПРЕКО 100 ПЈЕСНИКА

НА ТРГУ пјесника 4. септембра наступом пјесника и академика, **Стевана Раичковића** завршена је овоље-тошња велика међународна пјесничка манифестација.

Академик Раичковић нам је по завршетку свог насту-па казао:

- Када сам прије три љета добио позив за Трг пјес-ника, мени је то име манифестације дјеловало лијепо, али измишљено. Ове године сам то име доживио као стварност: једна лијепа стварност у овој не баш тако славној стварности којом смо свакодневно окруженi у нашој земљи.

На Тргу пјесника, током овог љета за 60 ноћи читало је и говорило своју поезију преко 100 познатих домаћих и страних поета и поетеса, међу њима **Милан Комненић**, **Момир Војводић**, **Јован Стриковић**, **Матија Бећковић**, **Дарinka Јеврић**... затим, **Владимир Бурић**, и други.

„Ваља истаћи, да су многи пјесници, који су били „трајно забрањени“ у појединим регијама Југославије, јав-но говорили на Тргу пјесника, као **Матија Бећковић**, **Ран-ко Јововић**, **Гојко Ђого**, **Момир Војводић**... и шта онда има логичније од тога што је Трг пјесника постао најмно-гољуднији и најактуелнији књижевна трибина у Југосла-вији, рекао нам је Радомир Уљаревић, који води ову је-динствену манифестацију.“

С.П.

ПРИЗНАЊЕ КЕРАМИЦИ ИЗ БУЉАРИЦЕ

СТРУЧНИ жири Осамдесетог Загребачког велесајма у конкуренцији 3300 домаћих и 1080 страних фирм, доди-јелио је „Монтекс-керамици“ из Буљарице признање за цјелovitost програма, презентацију и естетско uređenje штанда.

За керамичаре из Буљарице ово је друга награда у овој години. Прва је додијељена на Осмотријналу ју-гословенске керамике у мају мјесецу у Београду.

П.Р.

САВЈЕТ ФЕСТИВАЛА „ГРАД ТЕАТАР”

ТРУД СЕ ИСПЛАТИО

● Фестивал ушао у Самоуправни споразум о финансирању југословенских културних манифестација од посебног значаја.

БУДВА је много добила инаугуришући прије три године међународни фестивал „Град театар”, који је овог љета кулминирао представом „Кањош Мацедоновић”, нашег писца из прошлог вијека, Стефана Митрова Љубише, у режији Виде Огњеновић, рекао је Павле Ивановић, на сједници Савјета фестивала „Град театар”, која је одржана 8. септембра.

Директор фестивала, Велибор Золак је додao, да је фестивал остао међународни, али да су и овог љета наступали умјетници из свих крајева Југославије.

Од 1. јула до 22. августа на фестивалу „Град театар” изведена су 173 програма: 22 позоришне представе, 23 пред-

рекао:

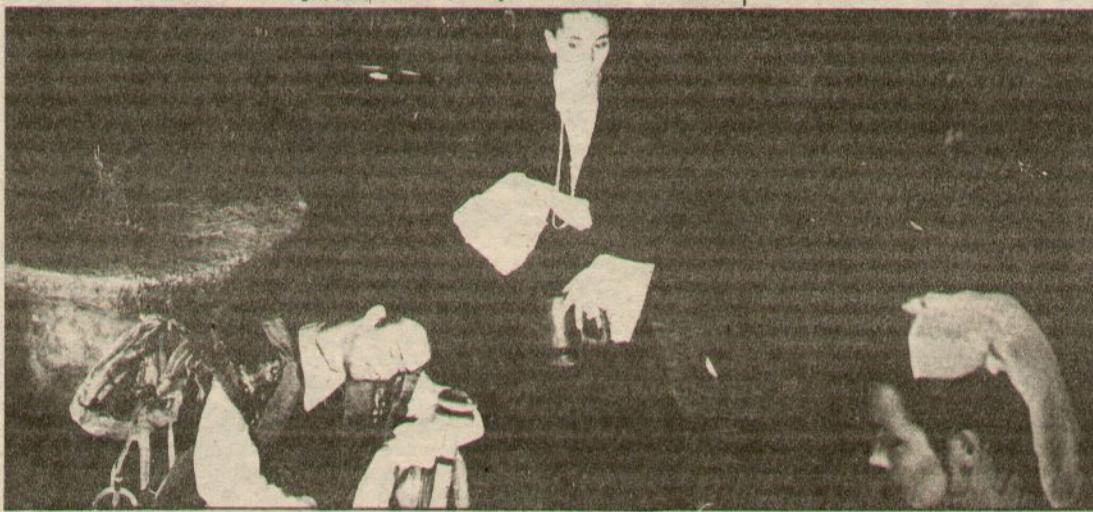
— Фестивал је овог љета добио своју физиономију. У Будви смо почели сви да бивамо емотивно vezani за фестивал, јер „Град театар“ је ријеч незаobilazna, када је упитању туризам. Све је урађено са доста напора и муке, али се исплатило.

Светозар Радуловић је нагласио, да је сваку представу од почетка па до kraja видio. — Тек када је завршена посљедња представа осjetio сам велику празninu, јер сви smo сиromashniji u духовном смислу. Да и немамо фестивал морали bismo ga stvoriti. Овако морамо му dati још већи значај, јер на kraju krajeva on istinski pomaze turizmu. О њему се пише, он је meta svih novina-

dodaо је Каљезин.

Милорад Вучelić, сматра да је ова година показала потпуnu зрелost фестивала. Концепција је издржала суд јавности, новинара и критичара. Ниједан фестивал се не би smio upustiti da организује један професионални бокс меч, а то је овај урадио великим професионалним умјешношћu. Слијedeћe годine овај фестивал може да се ослoni на dio svojih produkcijs, као што су „Orestija“, „Kaњoш Maцedonović“, „Jeđupka“, „Medeja“...

Вучelić је говорио и о организацији, која је veoma сложена, али да се проблеми mogu i prevažihi. Сve је manje оних који ћe raditi entuzijazmom, па je zbor tog neopходno izvršiti reorganizaciju u самом Културно-информативном центру.

ставе уличног театра, 12 концерата класичне музике, четири балетске представе, шест рок концерата, док су разне клапе наступиле шест пута, одржана је једна Трибина, а на Тргу пјесника учествовало је преко 100 поета из земље и иностранства.

Золак је истакао, да је изведен чак шест позоришних премијера, што није пошло за руком ни једном другом фестивалу у нашој земљи: „Медаја“ у режији Вита Тауфера, „Jeđupka“, Рахима Бурхана, „У Бога mi вјерујемо“. Мишка Ђукана, „Франкештајн“ учи танго“, Синише Милетића, „Сан косовске ноћи“, Петра Божовића и „Кањош Maцedonović“, Виде Огњеновић, који су критичари прогласили фестивалским догађајем.

Савјет је похвалио и гостовање умјетника из Тбилисија (СССР) који су извели „Иисуса Назаренца“, балетску групу „Доналд Бирд“ из Њујорка, позоришне ствараоце из Стонији у Великој Британији, који су са успехом приказали „Магбет“...

Бранко Кажанегра, предсједник Савјета фестивала је

показао, а то Budvi много значи, kaže је Радуловић.

Никола Краповић био је суждржанији, јер како је рекао, нема неку општију слику о фестивалу, али сматра да се фестивал приближава доброј концепцији. „Кањош Maцedonović“ је заиста све импресионирао, а нови сегмент фестивала улични театар је оправдао своје prisutstvo, јер је Budva napravio atraktivnem. Организатор је учинио све и треба mu честитati, a сугestija Krapovića је bila, da se izbjegne lavnina dobrih predstava, koje niјесмо могли pratiti iz noći u noći.

Рајко Каљезин, секретар СИЗ-а за културу наше Републике, упознао је Савјет, да је фестивал „Град театар“ ушао у Самоуправни споразум југословенских културних манифестација од посебног интереса, као што су Дубровачke љetnje igre, Oхridsko љetо и још неке манифестације.

— Укључivanje „Града театра“ у овај споразум значи ослобађanje dijela troškova za umjetnike iz drugih republika i pokrajinu, tako da he to biti јedno значајno olakšanje,

и остали чланови Савјетa су bili једnodušni, da od kraja ove godine Јетnji fesival „Град театар“ требa da буде samostalno preduzeće u duhu novih zakonskih propisa i da ima svoju marketinšku službu. Као што је poznato, „Град театар“ је eгisterisao u okviru Kulturno-informativnog centra, pod čijim su кровom: Moderna galerija, Biblioteka, muzejska djelatnost, Radio Budva, Primorske novine, Dizajn centar.., koji su svrzi raznorodni po svom radu, a to je kako se čulo na Savjetu, i te kako u organizacionom smislu opterećuju fesival.

На kraju rada Savjetu, upoznajući ovoločenošnji fesival sa prethodnima dva, u organizacionom i umjetnickom pogledu, Branislav Kakanegra je kažeо: poslije завршетka prvog naustupilo je olakšanje, јer smo smatrali da je to prevelički zalogaj za malu Budvu, poslije drugog pomisliju sam da je Budva na dobrom putu, a sada je u meni stvorenno zaista jedno zadovoljstvo, јer je „Град театар“, zaista значајna poluta u нашем turizmu...

Станко Паповић

ТРАГОМ НАШИХ НАПИСА

О мозаицима у Петровцу и у Budvi pisali smo још прије tri љeta.

Два римска мозаика из 3. вијека, који су bili подигni уkrasni nekih rimskih građevina, пронађeni su u Petrovcu na moru. Prvi je nađen 1902. godine a drugi nešto kasnije.

Prije je bio oсликан sa tri ribe, koje su imale заједничku главу i bio je površine 15 kvadratnih metara. Drugi je sačuvan i površina mu iznosi 37,5 metara kvadratnih. On je u obliku pravougaonika sa 12 polja. U svakom polju su predstavljene bozete, vinove loze i slično. Do 1965. godine na njima su u više navrata obavljeni konzervatorski radovi. Godinu ili dva je kasnije, izgrađen je i paviljon sa staklenim

МОЗАИК БЕЗ ЗАШТИТЕ

у једној prostoriji хотела, i ne nalazi se u Цетињu, kako smo ranije mislili.

Na srednjem OК СК Budva, 4. septembra o.g. Slobodan Frušović predsjednik Izvršnog odabora CO Budva, postavio je pitanje, шta je sa mosaicima u Petrovcu i Budvi, ali niye dobio odgovor, iako se on очekivaо, jer član OК СК je i Јовица Zenović.

Pronađeni mosaik ispod хотела „Avala“, prema riječima Vladimira Rašpića, konzervatora Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulturne baštine CR Srbije, koji je vršio stručni nadzor na otvaravanju ovog mosaika nam je prije četiri godine rekao, da je djelo velikog majstora s kraja 1. vijeka, odnosno iz perioda

УЗ ИЗЛОЖБУ ЉУБИВОЈ ЈОВАНОВИЋА

ПРИЧЕ СТАРИХ
МАСЛИНА

Већ преко двијe деценијe је redovan gost Budve u љetnijm mjesecima. Toliko drag, уз то што је i redovan, da ga odravio Budvani smatraju svojim sagrađaninom. A i on себе smatra primorcem, Budvanim. Jer kaže toliko је radien преко двијe деценијe ovde stekao prijatelja, toliko inspiracija dajivio na našoj riviјeri, da наш grad smatra i svojim.

Љубivojo Јованović, којега зову Ариљо, Џек, Љуба, akademski slikar iz Aриљa, otvorio је срединom septembra samostalnu izložbu slika u galeriji „Arkada“ u turističkom naselju „Словенска плажа“. Na готовo svih tri desetak platna koja je izložio dominiraјu - маслине. Na malim i velikim formatima u „главноj ulazi“ је вremeno drobo, taj naјlepши dekor naše obale, ta staričica izbradana лица bez koje se ne može zamisliti ambijent ovdašnji.

Љубivojo Јованović je učio slikarstvo u Pragu. Rođen je prije 39 godina u selu Северово kod Aриљa, od 1970. do 1973. putovao је po Европi обilazeni muzeje i galerije, a diplomiраo је slikarstvo na praskoj akademiji u klasi profesora Karla Sočeca 1978. godine. Redovan je član likovne grupe „Mogren“ u Budvi, član je Udruženja likovnih radnika „Пиво Караматијевић“ i član Udruženja likovnih umjetnika Srbije. Do sada је имao 18 samostalnih i 19 grupnih izložbi.

Изložba u galeriji „Arkada“ је neka vrsta retrospektive. Циклус o масlinama već podugo traje i Љубivojo nепrestano преоблиkuje i pretvara maslinovu formu u љudske aktove. On to чini посебном цртком igrom i u tim antropomorfim oblicima, punim neke, reklo bi se, barokne dinamike, primjeđujući vidljivo vidan napor umjetnika da svoje slikarstvo monumentalizuje. To, управо, постиже широким i snajkim potezima, koristeći čist i svježi boje, date u komplementarnom odnosu. Prostor kod Љубivoja ostaje zgnust, затворен, zaužijut prije svega dijagonalnim kretanja i srodnostima dijagonala i mnóstvo širokih potezova. To je intimiristicko slikarstvo u kojem je oствaran poetiski štimung i slободan slikarski jezik.

● Zanimljivo je istaći da Љубivojo Јованović, који је, како smo već istakli dvadeset i једно љето prisutan u нашем gradu, prvi put izlaze u nekoj od budvanskih galerija.

— Много који me знају, чуде се баш томе, како Јубо. — Истина, ja već преко двијe деценијe сваког љета имам izložbu koja traje po nekoliko mjeseci ispred zidina stare Budve, ali to je, nešto drugo. Zašto sam tek sada došao „na red“ teško da mogu odgovoriti. To bi bolje znali i umjeli da objasne они који воде budvanske galerije i који су se својевremeno чудili (!) kada sam se pismeno obrađao sa željom da направим једну izložbu u Modernoj galeriji. Stoga me је poziv Pera Nišića, mog čuvenog kolege koji vodi galeriju „Arkada“, da izlazem u ovom interesantnom objektu, још više obradovo. Vjerujem da i ja nisam razочaraо.

● Posleđnjih godina se intenzivno držute s maslinama?

— To sveto drvo kako su ga davno nazvali pripadnici starih цivilizacija, opčinilo me још kada sam prvi put krozio na ovo tlo. Odavno se, dakle „дружим“ са масlinama. Da bих био upoznao њихов говор и њихovu причу, proveo sam доста времена u маслињацima Bara, Paštrovića, Ulčića. Satima sam sjedio ispod широких krošnji stoljetnih stabala, razmišljam o postojanju, чovjeku u vrtlogu времena, љубavi, животu i smrti. Te vječne teme i dileme se nađe u maslinama. Iz tog druženja, iz mnostva stihova koje sam чuo u маслињацima, nastao је тaj циклус, nastale су приче starich maslini.

● Uskoro napuštate Budvu, načavno privremeno.

— Da, blizki se kraj сезоне i ja već pakujem kofer. Очekuje me većinski posao u Aриљu gdje pravim „Љубову кулу“, nešto slično Radovanoj kući koju je podigao Milić od Mачve. Uradno sam pola pola. Tu na kontinentu u galeriji koju ћu uređiti dominiraće masline koje ћu raditi pokazivati Ariљcima i gostima, putnicima i namjernicima koји буду sarađali u моju kulu.

C.Gregović

У МОДЕРНОЈ ГАЛЕРИЈИ

ПРВОРАЗРЕДАН ДОГАЂАЈ

У САРАДЊИ са Галеријом несврстаним из Titografa

da u Modernoj galeriji otvorena je izložba - Југословenska grafika. Znalačkim odabirom predstavljen je stvaralaštvo naših naјeminentnijih slikara grafičara Crišića, Šuteja, Stojanovića, Nikolina, Burića, Krasni-

ија, Bojkе, Čiјуке и Ze-

ца. Izložba nešumivo predstavlja prvorazredan likovni događaj jer su izložena dela koja pripadaju samom vrhu u ovoj oblasti likovnog stvaralaštva, i koja osim grafičke imaju i antologijsku vrijeđnost. D.N.

„Stari grad“ ne зависи!!

Tragom izjave Zenovića, otišli smo do хотела „Avala“ i uverili се, да je mosaik isparčan i naslagan na panel plочama sa mnóstvom drugog materijala u јednoj neveličkoj prostoriji u prizemlju. Da li propada ili ne, uverdiće stručnici za koji da, ali naš utisak je, da je bez zaštite.

Zenovića smo pitali, шta je sa mosaikom iz ranohrišćanske bazilike iz VI vijeka u Starom gradu?

— Pozdrano mogu da tvrdim, da nemо do kraja godine, почети враћati taj mosaik, чија је величина 41 metar kvadratni, a rađen је u višebrojnoj tehnici sa predstavama ptica.

C.P.

ЉУБИША ЈОВАНОВИЋ

УДЕС

(Откупна награда на конкурсу за хумореску).

САМО што сам стигао тога јутра у амбуланту и обукао бели мантил, у путу већ психички припремљен да са сестром Анђелком попијем на миру прву јутарњу кафу пре него што почнемо са прегледима, кад се са улице огласи сирена наших санитетских кола. Завијала је дуго и застрашујуће, скоро без прекида, слично ухваћеном курјаку кога чобани обесе за задње ноге да виси тако док не цркне од глади и жеђи, данима да се мучи и скапава, а арлаукањем остале звери да плаши и тера што даље од бачија. У Сејачима сам у детинству видео једног обешеног вука и слушао његово арлаукање које ми се дубоко узрезало у сећање. Зато увек, чим се огласи сирена санитетских кола, та зверка ми искрсава пред очима а завијање оживљава у ушима. Обузет сада том визијом која је била толико јака као визуелно-акустична халуцинација, скоро, размишљајући о давно утинулом курјаку у најтежим мукама, крену сам из ординације у чекаоницу кроз превијалиште и ту се сударих са медицинском сестром Анђелком која ми се, неочекивано, нађе у наручју.

- Шта вам је, докторе, готово цикну она.

- Удес, рекох.

- Умalo да ме срушите, дада-де сестра Анђелка одбијајући се уназад онако сисата од мојих груди као добро напумпана фудбалска лопта.

Рекох јој да спреми повеску, газу, завоје, адреналин, кофеин и остало што је потребно за прву помоћ при збрињавању повређених, мада то није било потребно, јер је сестра Анђелка имала велико искуство у сваком погледу. Само је имала једну велику мању која се састојала у томе што никада није могла ништа да ради а да не говори, чак и у најинтимнијим тренуцима је морала нешто да коментарише. Сада је гунђала како се народ много избезобразио и искварио у задње време. По њој су и удеси због тога чешћи него раније, јер се људи понашају у саобраћају као муве без главе. Тих дана је била јако љута на учеснике зборова у нашој општини који су енергично захтевали смешу старог општинског руководства у Шуматовцу, целе гарнитуре на чијем се челу налазио њен зет Звездан, председник општинске скupštine у два узастопна мандата, један од највише нападних због премештања из једне у другу функционерску фотографију на нашој локалној кадровској вртешци, и тужна као да јој је неко од родбине преминуо, па је на посту била ра-сејана и несношљива као нека климатичка жентура, што ме јесто доводило до бе-са тако да сам њене изливне морао да прекидам повишеним тоном, понекад чак и виком. Али овога пута нисам имао времена да је заустављам.

Још увек опседнут пренаглашеним визијом оног проклетог обешеног курјака и раздражен завијањем сирене санитетских кола, скоро да нисам ни чуо о чему сестра Анђелка меље. Сав, напет, нестрпљиво сам чекао да стигну амбуланта, али са унесрећенима, јер сам рачунао, судећи по жестини завијања, да се ради о неком тешком удесу. Зaborавио сам да у свакој несрећи постоји увек и нека срећа. Она се тога јутра

састојала у томе што је наш во-зач санитетских кола довезао само једног повређеног човека и то свога рођака Вукашину (Није била узалудна моја по-миша на вука!), управника шуматовачке поште са којим сам се добро познавао већ дуго година, јер је био један од оних глававатора који се за сва-шта обраћају лекарима и који од комарца без муке праве маг-арца, још им увек претекне до-стру грађе у том послу, тако да сам, сада, његово запомагање прихватио са великим резервом, унапред убеђен да се не ради о тешким повредама, без обзира шта је његов рођак, а наш во-зач Војкан толико усплахиран.

- Шта се десило, упитао сам возва.

- Брат ми је пао са мотора, рече ми он.

- Одкуда он на мотору кад је ве-чично у службеном аутомобилу, чуо сам иза лева пакосно питање сестре Анђелке које је остало без одговора, али ве-рујем да је Војкан отерао у материну чим је онако крвнички погледао, само није хтео да се свађа са њом јер је судбина његовог рођака била не само у мојим рукама, али и у рукама сестре Анђелке, то је он добро знао и прогутао мушки њену држку увреду. Дохватимо носила за руцице и унесмо управника поште у превијалиште. Број се извршио преглед и установио да се не ради о тешким повредама, као што сам и пред-постављао. Да би смирио повређеног, рекох Вукашину да је имао луду срећу у несрећи. Ко-сти су ми све осатле целе, само се доста утрувао и пољушио.

Анђелка му кокну инјекције против болова и за смирење живица после чишћења озледа и превијања и Вукашин се брзо смири. Чак поче и да се осмехује. Возач ми је у међувремену описао како је од његовог мотора остало олујина која се не може више поправити и ја због тога упитах управника поште како је направио та-кав карамбол. Али он није мого-да одмах да ми одговори на питање због милиционара који су дошли да сачине записнике и да траже од нас узимање крви повређеног на алкохол. Тек када се и то заврши и милиционари одоше из амбуланте, Вукашин ми рече у поверењу да је до удеса дошло због наших НОВИХ општинских функционера.

- Због нашег НОВОГ општинског руководства, зграњуах се ја.

- Да, потврди управник по-ште. - Због њих сам изгубио контролу, нагласио је и онда је, логично, уследило моје питање како је до тога дошло, праћено, сигурно, изразом велике радознаности на лицу, што је подстакло повређенога да ми детаљно опише цео случај:

Кад сам кренуо на посао мотором, прво сам угледао новог председника социјалистичког савеза како штичи тротоаром са леве стране према згради суда. Као сваки новајлија, журио је да не закасни. Ја решим да га поздравим, па скренем лево. Прећем пуну ли-нију и стигнем близу ивиčња-ка. Левом сам држао гуверна-лу, а десном сам скинуо шешир. У том тренутку из су-протног правца наиђоше једна кола. Ја се штрещем, једва вратим шешир на главу, нагло смотрам гуверналу да би се вра-

тио на десни коловоз. За длаку сам умакао тим колима у којима се налазио нови председник суда. Још сам стигао и да га поздравим климањем главе. Онако узрјајан, на заљуљаном мотору, нисам стигао ни да се вратим у равнотежу, кад угледам новог председника општинског синдиката. И он на тротоару са леве стране улице. А ја ходи и њега да поздравим, без обзира на густ саобраћај у центру Шуматовца, па опет кренем лево, преко пуне линије, првучем се некако и скре-ним и нему шешир. Нисам ни приметио да на мене иде једна грдосија, тешкаш. Кад сам га спазио, било је већ касно. Нашао сам се само на два корака од његове огромне њушке. И нисам имао други излаз него да нагло смотам гуверналу десно и да дам најачи гас. Јава испод мене се помами. Рикну ко зверка и скочи из места, умадо да ми се отме. Да то нисам учинио, онај лудак би ме сигурно сугостио, згасио и самлео у коштано брашно. Извукох се некако. Он оде, а ја шеврдам десном страном да сам мортуз пијан. Не обраћам пажњу на возила иза мене. Само гледам да не паднем, смирујем машину и зверам са стране, да ми неко од нових функционера случајно не промакне. Још ни-сам стигао ни да ухватим добро правац, када ми у видно поље упаде нико други него нови председник општине!

Први човек Шуматовца! Зар њега да не поздравим, помислим и кренем по трећи пут на леву страну. Не хајем што ми у сусрет долазе три камиона. Они се нанизали један уз други. Док ја чекам да они пробују, председник општине ће да ми умакне. То нисам могао да дозволим. И решим да напра-ви мали возачки слалом, као некада када сам био млад. Пресечем пут првом камиону баш у тренутку када је пове-ћао брзину, ко да је намерно хтео да ме кокне. Стигнем сре-ћно до ивиčњака и скинем шешир. Левом држим гуверна-лу, и притиснем сирену да би привукао председникову пажњу на мене. Крај мене већ шиши срдњи камион, приле-пио се намерно, изгледа, уз са-ми тротоар, да ме закачи бо-ком, али сам му ја вешишо изма-као. Председник ми је мању руком. Обавио сам посао како треба и кренем назад. Једва сам се провукао између сре-đњег и задњег камиона. Нисам обратио пажњу на кола која су ишла левим коловозом. Умalo што нисам налетео на црвени мерцедес са белим точковима. Нађох се у маказама. У тим ко-лима нико други него нови председник комитета! Треба да га поздравим, удес да не на-правим баш са комитетским ко-лима. Скидох шешир и додах гас. Јава рипи испод мене као дивљи вепар. Створи се вихор. Ветар ми отрже капу и уско-вилла прашину. Имао сам срећу што је председник пар-тије прво приметио шешир ко-ји лети, па онда мене. И он ми је мању руком. Ја сам се од среће ошамтую и изгубио кон-тролу. Црвени мерцедес оде својим путем. Моја Јава ми по-беже десно, а мене, као арум, одбаци лево. Дрљаџио сам потрбушке и мало је фалило што ме није глагош председник који лети, па онда мене. И он ми је мању руком. Ја сам успео да поздравим пре него што сам се онесвестио! - Није ми јасно за-што си морао да поздравиш све наше НОВЕ општинске функционере, упитах управника поште.

Он ме тужно погледа. Очи му се напунише сузама. Понутио је, па онда рече:

- Е, мој докторе! Не би ја из-водио вратоломни слалом са мотором на улици да имам фа-култет као ти, али ја имам са-мо признату средњу школу, а ускоро ми, још, истиче мандат, што је најгоре...

ЦЈЕНОВНИК

ОГЛАСНОГ ПРОСТОРА У „ПРИМОРСКИМ НОВИНАМА“

Цијене се примјењују од 1. октобра 1989. године

Мали огласи

- продаја и услуге, ријеч	6.000 динара
- изгубљено, нађено, ријеч	4.000 динара
- потражња и замјена станови, ријеч	2.000 динара
- остали мали огласи, ријеч	2.000 динара

Обавјештења о смрти до 50. ријечи .	120.000 динара
- свака даља ријеч	4.000 динара
- фотографија	80.000 динара

Пропагандне поруке

- 1/1 стране	16.000.000 динара
- 1/2 стране	8.000.000 динара
- 1/3 стране	6.000.000 динара
- 1/4 стране	4.000.000 динара
- 1/8 стране	2.000.000 динара

Конкурси, огласи, лицитације и друга обавјештења која дају правна лица 1 цм/један стубац	100.000 динара
--	----------------

ОСВЕЋЕЊЕ СВЕТЕ ТРОЈИЦЕ

СВЕЧАНО освећење цркве Св. Тројице у Старом граду Будва, одржано је дана 22. октобра 1989. године у 9,00 часова.

Освећење је извршили Његовој Високопреосвећенство Митрополит Црногорско-приморски Г. Данило са више Архијереја.

Програм прославе почеће у 8,30 часова. Свечани дочек Архијереја у продужетку освећење цркве, а затим Св. Архијерејска лептурија. Послије летургије наступиће познати врхунски гуслари из Црне Горе.

Молимо све добронамјерне људе да присуствују овоме свечаном чину.

УПРАВА ЦРКВЕ

ОДРЕКАО СЕ НАГРАДЕ

Зоран Божовић, књижевник из Београда добитник овогодишње прве награде на Другом југословенском конкурсу за хумореску чији је организатор наш лист „Приморске новине“ одрекао се новчаног дијела награде у износу од 500.000.- динара у корист Фонда за пренос посмртних остатака краља Николе Петровића - Његоша и његове супруге краљице Милене.

У писму којим је саопштио ову своју одлуку Редакцији на-шег листа Божовић, између осталог каже да сматра да је то његов допринос да се превазиђу историјске несугласије између господара црногорског и његових предака.

ТРАГОМ ДОКУМЕНТА ПРОШЛОСТИ (18)

Приморске
новине
СИОРШ

ФУДБАЛ

БУДВА ПОВЕЛА

ОНИ који су екипу Будве прије почетка првенства у међурепубличкој лиги (група југ) убрајали у главне фаворите за освајање првог мјеста, били су у праву. Истина, веома је рано за било какве прогнозе, али оно што су показали младићи које предводи тренер Боро Лазовић у неколико последњих кола, јасно покazuје да су Будвани један од најбољих тимова ове лиге.

Послије неколико неубједљивих наступа (више резултатски него играчки) на самом почетку првенства, Будвани су се пренули (рекли бисмо у правом тренутку) и за редом постигли неколико важних и ефектних побједа. Постоји су на свом терену савладали екипу Борца из Чапљине (результат је био тијесан, али приказана игра домаћина је иtekako импоновала) фудбалери Будве су у гостима савладали екипу Змаја из Макарске. Услиједила је потом код куће убиједљива побједа над екипом Иванграда, а затим је у Котору "пао" и Бокељ, традиционално неугодни противник Будвани. Услиједила је након тога још једна побједа код куће (савладана је екипа Титограда) и наш представник се нашао на целу првенствене табеле, са само једним поразом.

Нема сумње да је веома добра екипа Будве, појачана у прелазном року са неколицином искусних фудбалера, дошла у праву форму када је било и најважније. Добре игре и изванредни резултати разглаголи су срце навијача којих је све више на игралишту на Словенској плажи, дали нову вољу и елан цијелом тиму, стручном штабу, управи... До краја јесеног дијела првенства предстоје важни мечеви у гостима, али и тешки противници који ће са нашим тимом одмјерити снагу у Будви. Но, добра залиха бодова, а изнад све га дисциплинована, агресивна (једнако у гостима и код куће) игра и залагање свих првотимаца, уз добар стручни рад који се одвија у клубу, гаранција су да ће нам фудбалери Будве поднадити још доста лијепих игара и побједа.

С. Грегорић

ИНИЦИЈАТИВЕ

НОВИ СТАДИОН

ОМЛАДИНСКИ фудбалски клуб "Будва" иницирао је изградњу новог фудбалског стадиона, с тим да се послу одмах приступи како би се то искористило у комерцијалне и пропагандне сврхе јер би се тај објекат могао користити за припрему неке репрезентације за учешће на свјетском фудбалском првенству које се одржава идуће године у Италији. За ту иницијативу заинтересован су и ОУР "Монтенегроекспрес" и "Будва", па је то био повод да се 25. септембра код предсједника Скупштине општине одржи иницијативни састанак представника Скупштине општине, друштвено-политичких организација, СИЗ за комунално-стамбену дјелатност, СИЗ за физичку и техничку културу, Будванске основне банке, СДК, ОФК "Будве", ОУР "Новоградња", "Монтенегроекспрес" и "Будва".

Очијењено је да је изградњу квалитетног фудбалског стадиона битан фактор туристичке понуде, да се тиме истовремено побољшају услови за развој фудбала у граду, да би се благовременим почетком и завршетком радова и довођењем једне од европских фудбалских репрезентација (и евентуално наше репрезентације) да се у Будви припрема за предстојеће свјетско првенство, оставарили значајни комерцијално-пропагандни ефекти због којих треба озбиљно прионути на посао. Иницијатива је једногласно подржана, али како још недостају битни елементи за доношење конкретне одлуке о изградњи стадиона (пројекат, коришћење и намјена објекта, средства...) договорено је да се што прије припреми детаљна информација на основу које ће се дефинитивно одлучити ко ће, кад и како бити инвеститор изградње стадиона, као и ко ће га и како користити.

В. М. С.

ОГЛАС

ПРОДАЈЕМ термоакумулацију пећ АЕГ од 3,5 киловата, нову, фабрички запаковану. Телефон 44-372 од 20 до 22 часа.

Приморске новине

Лист ЏСРН општине Будва. Издавач Културно-информативни центар Будва. Директор ВЕЛИБОР ЗОЛАК. Уређује Редакционски колегијум. Главни и одговорни уредник ВЛАДИМИР СТАНИШИЋ. Адреса Редакције: "Приморске новине" 85310 Будва. Телефон (086) 41-487, 41-194. Жиро рачун 20710-603-1809 код СДК Будва. Штампа НИО "Побједа" ОУР "Графичка дјелатност" Титоград. Претплата за годину дана 150.000 динара, за иностранство 30 УСД. Рукописи се не враћају.

ТУРНИР "ДАНИ ОДБОЈКЕ" БУДВА 89"

"ПЛАВИ" БЕЗ ПРЕМЦА

ОВОГОДИШЊИ, традиционални, интернационални турнир "Дани одбојке Будва 89" био је веома интересантан и према оценама већине учесника и организатора, најквалитетнији до сада. Почев од петог па до 9.09. септембра на турниру је играло шест екипа: репрезентација Југославије, вишеструки шампион наше земље Партизан и Црвена звезда из Београда, Колубара из Лазаревца, чехословачки представник Интер из Братиславе и домаћин Авала из Будве.

Домаћини и организатори овог успјelog турнира, били су посебно почастовани учешћем најбољих одбојкаша Југославије, а њихови наступи изазивали су код љубитеља одбојке пажњу и интересовање.

Репрезентација Југославије је, како се очекивало, била најуспешнија и изванредном игром веома ефективно и релативно брзо завршавала све сусрете резултатом 3:0. Иначе на овом турниру за репрезентацију је наступило тренутно најбољих 14. одбојкаша. То су: Урнаут, Петровић, Чаушевић, Глињац, Ђурић, Лагунџија, Ристић, Ковач, Чилић, Ивановић, Ђрђевић, Танасковић, Булатовић и Милић. За нашу селекцију није наступао због повреде најбољи репрезентативац Жарко Петровић али је редовно тренирао.

Екипа Колубаре из Лазаревца је освојила друго место што представља велики успех. Партизан и Црвена звезда су заузели треће и четврто место, а најбољу партију су пружили у међусобном дуелу, док је у осталим мечевима њихова формација осцилирала.

Екипа Авала, домаћин турнира, са својим подмлађеним или перспективним саставом показала је завидан квалитет, иако је наступила са свега неколико тренинга. Ова екипа ће у наредном првенству Друге савезне лиге с правом конкурирати за наслов најбољег.

На крају треба рећи да је турнир организован одлично,

па организатори и домаћини заслужују све похвале.

За најбољег играча турнира жири је прогласио Илију Вујовића члана Колубаре из Лазаревца, а за најмлађег Горана Вујевића, одбојкаша Авала.

Р. ПАВИЋЕВИЋ

РЕЗУЛТАТИ турнира

I КОЛО: - ПАРТИЗАН - ИНТЕР 3:0
- ЦРВЕНА ЗВЕЗДА - АВАЛА 0:3

II КОЛО: - АВАЛА - КОЛУБАРА 2:3
- ПАРТИЗАН - ЦРВЕНА ЗВЕЗДА 3:2

- ЈУГОСЛАВИЈА - ИНТЕР 3:0
III КОЛО: ИНТЕР - КОЛУБАРА 0:3

- ПАРТИЗАН - АВАЛА 1:3
- ЈУГОСЛАВИЈА - ЦРВЕНА ЗВЕЗДА 3:0

IV КОЛО: - ЦРВЕНА ЗВЕЗДА - ИНТЕР 3:0
- ПАРТИЗАН - КОЛУБАРА 0:3
- ЈУГОСЛАВИЈА - АВАЛА 3:0

V КОЛО у којем су се требали састави Црвена звезда - Колубара, Интер - Авала и Југославија - Партизан, због кишне није одржано.

РИЈИЕЧ СЕЛЕКТОРА

ОДБОЈКАШКИ селектор Лазар Гроздановић, који се на овој дужности налази од 1972. године, довоје да је најбољих југословенских одбојкаша на десетдневне припреме у Будви, пред наступ на Европски шампионат у Шведској.

-У Будву смо дошли због амбијента, раскошне природе, лијепог времена, и учешћа на традиционалном турниру. Услови су били заиста изванредни. Пажња домаћина на завидном ниву.

На које игре рачунате?

-То су Чаушевић који игра у Равени (Италија), Ђрђевић (Црвена звезда), Чулић, Танајковић и Милић (Партизан), Урнаут (Милано), Глињац (Аста у Италији), Петровић (Спомето), Ристић (Босна), Ковач, Ивановић и Лагумџија (Војводина), Ђурић (Вићенца) и Булатовић (Виор-спорт). У Шведску путује 12 играча?

Какве су игре у Шведској?

-Шампионат Европе игра се у двајве групе. Ми се налазимо у првој са СССР, вишеструким шампионом свијета и Европе, Польском, бившим сјеветским и олимпијским шампионом побједником, затим Грчком, носиоцем бронзане медаље са последњег првенства Европе, Холандијом, тренутно једном од најјачих екипа у Европи и Румунијом, која је освајала европски трон и треће место на Олимпијади у Москви.

Какве су игре у Бечићима?

-Морам право да кажем да су улагања у одбојку од стране друштва минимална. Југославија има 22 милиона становника, од тога броја мало се бави одбојком. А од нас се очекују увијек велики резултати. Желим да будем реалан: очекујем да се наша репрезентација нађе међу првих шест европских екипа, али не искључујем и фактор изненађења, а то је да се нађемо и међу четири репрезентације, што би био успех неше одбојке.

Ова репрезентација је почела да се ствара прије 3,5 године, наставио је Гроздановић. Највећи њен дomet очекујем 1992. године на Олимпијским играма у Барселони. Надам се да ћемо је зједро репрезентације очувати, иако већина садашњих репрезентативаца игра у иностранству.

Реците нам нешто и о турниру у Бечићима?

-Поред тога што је Будва театарски град, она је и град одбојке. Ускоро добија и велиелну спортивку дворану. Када се одбојкаши "Авала" уселе у ту дворану уз добар стручни рад вјероватно ће се "преселити" у већи ранг тамићена. У Будви ће се моћи организовати још јачи турнири уз учешће репрезентативних селекција, јер постоје сви други услови. Турнир "Дани одбојке" је зајимљивији, него што сам очекивао, а интересовање публике је из иницијативе.

Највећи њен дomet очекујем 1992. године на Олимпијским играма у Барселони.

С. Паповић

ПЕРОМ И КАМЕРОМ

"ДАН ШИРУНА"

У ОРГАНИЗАЦИЈИ Риболовног-спортивског друштва "Ширун", почетком септембра одржан је традиционални сусрет спортских риболоваца - Дан шируна. Риболовци-такмичари припремали су рибље специјалитете и ономима који су испољили посебне кулинарске вјештине припале су приједне награде.

Рибе и вина је у изобиљу било и за бројне туристе и друге гости, а сви они провели су пријатне сате уз пјесму и музiku. Причали су се ловачки и други вицеви и анегдоте, а жири коме је предсједавао Јован Ивановић, сликар, изабрао је најљепшу учесницу овог сусрета којој је припадала ласка-тијула - мис шируна.

На нашем снимку су добитници прве награде за припрему рибу - Ристо, Анте, Романо и Срђа. Пети на снимку - Свето, имао је улогу "малог од кујине" и показао се као добар дегустатор припремљених специјалитета.

Текст и снимак: Д. Новаковић

